

**RUCIP*
2012**

1. rész:
RUCIP 2012
SZABÁLYOK ÉS GYAKORLATI ALKALMAZÁSOK¹

2. rész:
RUCIP 2012
SZAKÉRTŐI FELMÉRÉSI SZABÁLYOK

3. rész:
RUCIP 2012
VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

**Az Európaközi Burgonyakereskedelemben
2012. MÁRCIUS 1-JÉTŐL ALKALMAZANDÓ KIADÁS**

AZ EREDETI FRANCIA SZÖVEGBŐL FORDÍTVA

Kiadta a francia RUCIP Bizottság az Európai Bizottság jóváhagyásával

RUCIP 2012. március 1.

(Ez a példány azonban a franciából angolra fordított szövegből készült magyar nyelvű anyag
- a fordítók)

* Európaközi Burgonyakereskedelmi Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások /Gyakorlati Alkalmazások=Szokványok/
¹ Az "usage" francia szó, ebben az összefüggésben "általánosan elfogadott, kialakult gyakorlati alkalmazás"-t jelent. Ebben a fordításban mindentűt a "gyakorlati alkalmazás" kifejezés szerepel.

Európa-közi Burgonyakereskedelmi Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások
--

BEVEZETÉS

Európa gazdasági fejlődése a kereskedelmi viselkedésmód, különösen a szakmai Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások folyamatos átdolgozását követeli meg.

Az első európai szabályok már 1956-ban kialakításra kerültek a Burgonya-nagykereskedelmi Európai Unió, amiből az EUROPATAT lett, azon erőfeszítései eredményeként, amelyeket a szakmai gyakorlati alkalmazások meghatározása és az egyszerű és hatékony szakértői minősítések és döntőbíráskodási eljárás kialakítása terén, amely azóta is RUCIP-ként ismeretes.

A RUCIP EURÓPAI BIZOTTSÁG-ának 1964-ben történt megalakulása, az EUROPATAT-tal és az Európai Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetségével (C.E.A.) történő csoporttá alakulása, amelynek képviseleti feladatait az INTERCOOP EUROPE vette át, szolgáltatta az indokot a RUCIP új kiadásához. Ezt a Bizottság vette kézbe, amely több olyan részt tömött be, amelyek a kereskedelmi gyakorlatban nyilvánvalókká váltak. Mindamelllett a RUCIP csupán országok közötti kereskedelemre került kialakításra és nem lehetett alkalmazni a nemzeti határokon belüli ügyletekre.

Amikor, 1970-ben, a Burgonyafeldolgozó Ágazatok Európai Uniója csatlakozott a RUCIP EURÓPAI BIZOTTSÁG-hoz, a három szervezet közös kívánsága, amely a különböző nemzeti törvények egységesítésére irányult, egy közös európai piacra való tekintettel és a burgonya gazdasági helyzetében bekövetkezett fejlemények figyelembe vételével, arra vezette a RUCIP EURÓPAI BIZOTTSÁG-ot, hogy átdolgozza a Szabályokat, ideértve azokat a szabályokat is, amelyek a szakértői felméréseket és a választottbíráskodást szabályozták 1972-ben.

A RUCIP EURÓPAI BIZOTTSÁG 1986-ban úgy döntött, hogy kiadja a RUCIP módosított kiadását – amely az 1972-es kiadás helyébe lép – az összes olyan szerződés vonatkozásában, amely a RUCIP-ra hivatkozik és 1987. szeptember 1-jétől kezdődően kerül megkötésre. A RUCIP-ot módosították 1993-ban, és 2000-ben és 2006-ban.

Mindezen egymást követő módosítások szükségessé tették a RUCIP egyszerűsítését és frissítését. **Ez a legutolsó kiadás, a RUCIP 2012, 2012. március 1-jén lép érvénybe.**

Bárminemű nemzeti szabály törlése nélkül, ami amúgy sem áll hatáskörükben, a három szakmai szervezet:

- **EUROPATAT** Rue de Tréves 49-51 bte8, B-1040 BRUSSELS, Belgium
- **INTERCOOP EUROPE** c/o Avene n.v. Mindenbroederstraat 8, B-3000 LEUVEN
- **EUPPA (Európai Burgonyafeldolgozók Szövetsége)** Kerkstraat72,B-9160 LOKEREN

amelyek a **RUCIP EURÓPAI BIZOTTSÁG-ot** alkotják, azt ajánlja összes tagjának, hogy nemzeti és európai ügyleteik vonatkozásában alkalmazzák a mindenkori Szabályokat és Gyakorlati Alkalmazásokat és azokat a Szabályokat, amelyek a szakértői felméréseket és a választottbíráskodást szabályozzák, amelyek kódneve RUCIP marad, és amely nevek alatt ezen szabályok kipróbálásra és megvizsgálásra kerültek.

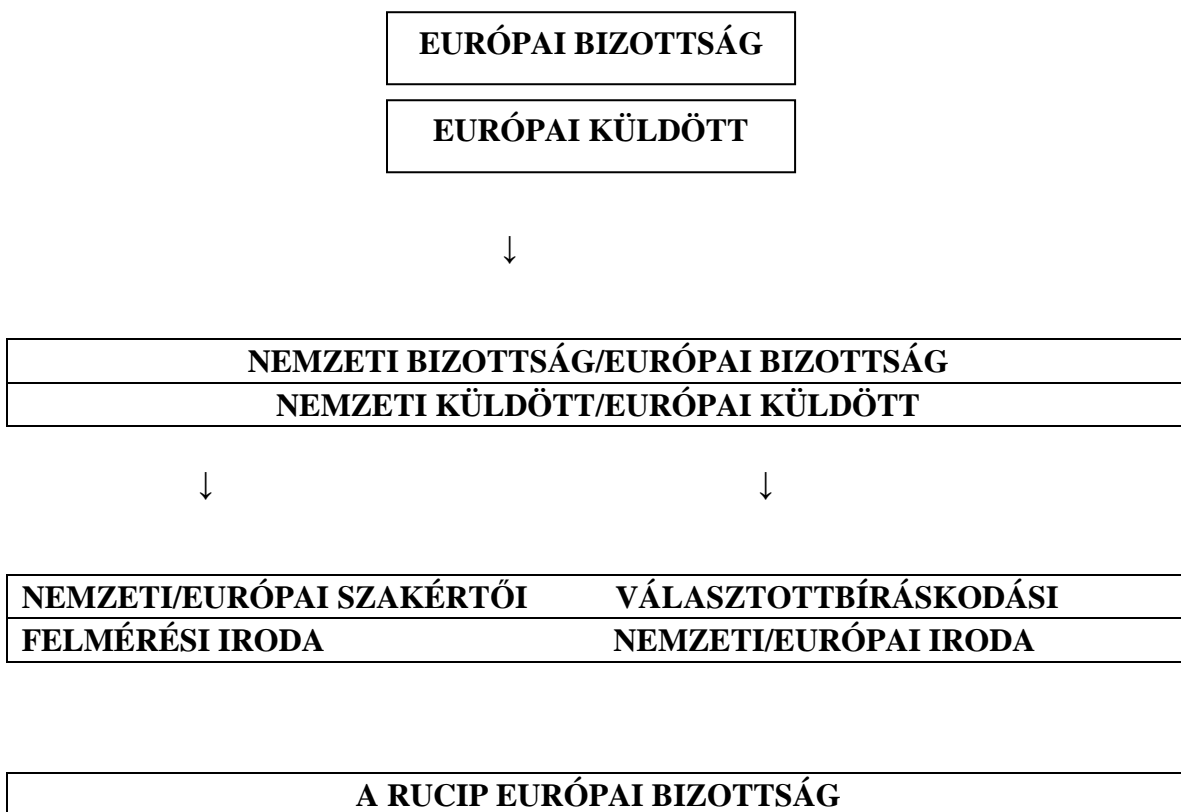
The RUCIP European Committee
43-45 rue de Naples
F-75008 Paris France
Tel. (+33)(0) 1.44.69.42.30 – Fax (+33)(0) 1.44.69.42.31

SZERVEZETI FELÉPÍTÉS

A következő fogalom-meghatározások alkalmazandók:

- a) **RUCIP:** Az Európaközi Burgonyakereskedelmi Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások és a Szakértői Minősítéseket és Választottbíróági Eljárást szabályzó Szabályok összessége.
- b) **Európai Bizottság:** a Bizottságot az Eurostat, az Intercoop Europe és az EUPPA által kinevezett képviselők alkotják.
- c) **Nemzeti Bizottság:** a Bizottság a burgonya-nagykereskedelemmel foglalkozók, valamint a nemzeti szövetkezetek és burgonyafeldolgozók nemzeti kereskedelmi testületei által kinevezett képviselőkből áll.
- d) **Európai Küldött:** az Európai Bizottság által arra kinevezett küldött, hogy a Bizottság titkárságát vezesse.
- e) **Helyettes Európai Küldött:** a fentiek szerint kinevezett Küldött, aki akkor végzi el az Európai Küldött feladatait, amikor az erre képtelen.
- f) **Nemzeti Küldött:** az adott ország nemzeti bizottsága által arra kinevezett Küldött, hogy az ország titkárságát vezesse és a szakértői felméréseket intézze.
- g) **Helyettes Nemzeti Küldött:** a fentiek szerint kinevezett Küldött, aki akkor végzi el a Nemzeti Küldött feladatait, amikor az erre képtelen.
- h) **Nemzeti Iroda a Szakértői Felmérésekhez:** a Nemzeti Küldött által szakértők kinevezésére felhatalmazott iroda.
- i) **Választottbíróági Hatóság:** a RUCIP első- vagy másodfokú Választottbíróági Bizottsága vagy a nemzeti választottbíróági hatóság, amely illetékes arra, hogy a RUCIP szerinti szerződő felek közötti ügyeket kezelje.
- j) **RUCIP Választottbíróági Bizottság:** a Választottbíróági Szabályok 1. fejezete 1. cikkelyében előírt Első- vagy Másodfokú Választottbíráskodási Bizottság.
- k) **Kereskedelem a Közösségen kívül és azon belül:**
 - Belső kereskedelem: azon üzemeltetők közötti kereskedelmi tevékenységek, amelyek cégszékhelye az Európai Közösségen belül helyezkedik el.
 - Kereskedelem a Közösségen kívül: azon üzemeltetők közötti kereskedelmi tevékenységek, ahol legalább egynek a székhelye az Európai Közösségen kívül helyezkedik el.

A szervezeti felépítést az alábbiak mutatják:

ELSŐ RÉSZ: RUCIP 2012 SZABÁLYOK ÉS GYAKORLATI ALKALMAZÁSOK

	Oldal
I. Fejezet: Általános rendelkezések	9
II. Fejezet: A szerződés	10
III. Fejezet: Az áruk	13
IV. Fejezet: Szállítási költségek és kockázatok	24
V. Fejezet: Szállítás és fizetés	26
VI. Fejezet: Végrehajtás elmulasztása – Nemfizetés – Mentességi okok	28
VII. Fejezet: Követelmények és szakértői felmérések	31
VIII. Fejezet: Vitás kérdések	36

MÁSODIK RÉSZ: RUCIP 2012 SZAKÉRTŐI FELMÉRÉSI SZABÁLYOK

I. Fejezet: Szakértői felmérési kérelem	39
II. Fejezet: Kérelem elfogadása	40

III. Fejezet:	Felmérés elvégzése	41
IV. Fejezet:	Felmérés megállapításai és eredménye	42
V. Fejezet:	Második felmérés	42
VI. Fejezet:	Felmérés költségei	43
VII. Fejezet:	Általános rendelkezések	43

HARMADIK RÉSZ: RUCIP 2012 VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁSI SZABÁLYOK

I. Fejezet:	Általános feltételek – Adminisztráció	47
II. Fejezet:	RUCIP Választottbírósági Bizottság - Első fokú Választott bírászkodás	51
III. Fejezet:	RUCIP Választottbírósági Bizottság - Másodfokú választott bírászkodás	55
IV. Fejezet:	Az ítélet	58
V. Fejezet:	Egyéb rendelkezések	59

MELLÉKLETEK

1. sz.:	Írásos közlések	62
2. sz.:	Fagyvédelmi intézkedések összefoglalása a szállítóeszközökben	62
3. sz.:	Példa egy szakértői felmérési jelentésre	63
4. sz.:	Progresszív betegségek és karantén betegségek	66 (69)

ELSŐ RÉSZ

RUCIP 2012 SZABÁLYOK ÉS GYAKORLATI ALKALMAZÁSOK
--

ÁTTEKINTÉS

I. FEJEZET:	ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK
1. cikkely	Alkalmazási terület
II. FEJEZET:	A SZERZŐDÉS
2. cikkely	Az ajánlat: az elfogadásra és visszaigazolásra engedélyezett idő
3. cikkely	A szerződés megkötése és visszaigazolása
4. cikkely	A szerződés: célja, egyéb kikötések és fenntartások
5. cikkely	Határozott időre szóló szerződés

6. cikkely Határidő fogalom-meghatározása – A szerződés végrehajtásának határideje

III. FEJEZET:

AZ ÁRUK

7. cikkely Tétel megnevezése
 8. cikkely Vetőburgonya
 9. cikkely Újburgonya
 10. cikkely Tárolási célú burgonya
 11. cikkely Ipari burgonya élelmiszertermékké történő feldolgozáshoz
 12. cikkely Ipari burgonya alkohol és takarmányok előállításához
 13. cikkely Mennyiség
 14. cikkely Súly
 15. cikkely Csomagolás, kiszereelés
 16. cikkely Berakodás és kiszállítás
 17. cikkely Fagyvédelem

IV. FEJEZET:

SZÁLLÍTÁSI KÖLTSÉGEK ÉS KOCKÁZATOK

18. cikkely Szállítási és kapcsolódó költségek
 19. cikkely Költségek módosítása
 20. cikkely Kockázatok átszállása

V. FEJEZET:

SZÁLLÍTÁS ÉS FIZETÉS

21. cikkely Szállítás
 22. cikkely Szállítás helye és ideje
 23. cikkely Fizetési mód

VI. FEJEZET:

TELJESÍTÉS ELMULASZTÁSA – NEMFIZETÉS – MENTESSÉGI OKOK

24. cikkely Késedelem – Időhosszabbítások – Teljesítés elmulasztása
 25. cikkely Veszteségek kiszámítása
 26. cikkely Nem fizetés
 27. cikkely Mentességi okok – vis major

VII. FEJEZET:

KIFOGÁSOLÁSOK ÉS SZAKÉRTŐI FELMÉRÉSEK

28. cikkely Minőségi követelmények iránti panaszok
 29. cikkely Szakértői felmérések
 30. cikkely Engedmények vagy elutasítások

VIII. FEJEZET:

VITÁS KÉRDÉSEK

31. cikkely Kompromisszum-záradék és jogi út választása
 32. cikkely Meghatározó nyelv

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikkely Alkalmazási terület

- 1.1 Ha nincs ellenkező megállapodás, a következő szabályok érvényesek az összes burgonyaüzletre (eladások, vásárlások, bróker, közvetítói jutalék, szállítás, tárolás, biztosítás, stb.), amelyet az összes olyan szerződő fél kötött, amelyek ezekre a szabályokra hivatkoztak.
Bármely módosításnak, amelyben a felek esetleg megállapodnak, írásban kell történnie.
- Néhány csatlakozó ország esetében a választottbíráskodási záradékot minden társult szerződő félnek alá kell írnia.
- 1.2 A jelen Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások bármely, olyan országbeli szerződő felekkel vagy közöttük létrejövő ügyletekre vonatkozóan megállapodásra kerülhetnek, amelyek nem tagjai az Európai Bizottságnak.
- 1.3 E Szabályoknak és Gyakorlati Alkalmazásoknak a felek által történő elfogadása azt jelenti, hogy vitás kérdés esetén, kizárólag a 31. cikkelyben rögzített feltételek szerinti választottbíráskodáshoz folyamodnak. A választottbíráskodás a fellebbezések legfőbb fóruma, mint ahogy az a 31. cikkelyben szerepel.
- 1.4 A RUCIP kódszó, az írásos távközlésekben (amint azokat az 1. sz. Melléklet meghatározza) és az írásos közlésekben (ajánlatok, visszaigazolások vagy szerződések, általános értékesítési vagy vásárlási feltételek stb.), a jelen Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások kifejezett elfogadását jelenti, ideértve a kompromisszumzáradékot, valamint a szakértői felmérésre vonatkozó szabályokat és Választottbíráskodási Szabályokat is.
- 1.5 Olyan esetekben, ahol a RUCIP-ot alkalmazzák, semmilyen államközi szerződést illetve nemzetközi kereskedelmi egyezményt ne alkalmazzanak.

II. FEJEZET

A SZERZŐDÉS

2. cikkely Az ajánlat: elfogadásra és visszaigazolásra szolgáló határidők

- 2.1 Ha nincs másként megadva, az összes ajánlat kötelező ajánlatnak minősül. Egy kötelező ajánlat elfogadásának az ajánlatot tevő fél felé, az általuk megszabott határidőn belül kell történnie.
- 2.2 Időközi eladás fenntartásával tett ajánlat esetén az ajánlattevő félnek kell visszaigazolást adnia az elfogadó fél részére, az utóbbi által megszabott határidőn belül.
- 2.3 Minden olyan esetben, ahol határidők nem kerültek megszabásra, az elfogadásnak vagy visszaigazolásnak az ajánlat elküldésétől illetve az elfogadástól számított 18 munkaórán belül kell megérkeznie.
A 18 munkaórás határidő 9 munkaórára csökken, ha újburgonyáról van szó.

3. cikkely A szerződés: megkötése és visszaigazolása

- 3.1 Az üzlet megköthető szóban vagy írásban, közvetlenül, vagy közvetítón keresztül. A szerződés akkor minősül megkötöttnek, amint a felek megállapodásra jutnak és ez bármi módon rögzíthető.
- 3.2 A szóban kötött ügyletet legalább az egyik félnek írásban vissza kell igazolnia. A közvetítő által történő visszaigazolás akkor érvényes, ha a felek egyike sem teszi meg a visszaigazolást maga.
- 3.3 Minden esetben abból kell kiindulni, hogy az írott szöveg tartalmazza az összes megállapodott feltételt és úgy, hogy nincs rendezetlen szóbeli kikötés. Minden olyan szóbeli kikötést, amely a szerződés megkötése után történik, haladéktalanul írásban vissza kell igazolni és ezek a szerződés mellékletének tekintendők.
- 3.4 Az írásos visszaigazolással vagy a mellékletekkel való egyet-nem-értést azok kézhezvételétől számított 18 órán belül írásos távközlés útján kell közölni. Újburgonya esetében ez a határidő 3 órára csökken.
- 3.5 Ha eltérő kikötéseket tartalmazó visszaigazolások egymást keresztezik, akkor az eladóé, vagy ennek hiányában, a közvetítőé érvényes, kivéve azt az esetet, ha a vevő a kézhezvételtől számított 18 órán belül írásos távközlés útján tiltakozást jelent be. Újburgonya esetében ez a határidő 3 órára csökken.

4. cikkely A szerződés: célja, egyéb kikötések és fenntartások

- 4.1 A RUCIP-ra történő hivatkozástól függetlenül a szerződés elvileg a következőket köti ki: a szerződő felek nevei, telephelyei és központjai, az áru jellege, a mennyiség, a fajta, az osztály, a méret, a térfogat, az eredet, az ár, a csomagolás/kiszereelés, a szállítási hely és időtartam, a rendeltetési hely, a fagyvédelmi intézkedések, az alkalmazandó feladási és szállítási módszerek, a fizetés módja.
- 4.2 Ha nincs pontosan az ellenkezője kijelentve, az ár mindig 100 kg-onként értendő, a csomagolással együtt, fagyvédelem nélkül. Ha az üzlet a feladás napján kerül megkötésre, vagy ha az árat egy adott napon kell megszabni, a visszaigazolásnak egyértelműen meg kell határoznia, hogy az ár minek alapján kerül kiszámításra.
- 4.3 Ha adott eredetű vagy adott régióból származó burgonya kerül leszerződésre, azt arról az eredethelyről kell szállítani, vagy a megadott régióból kell származnia.
- 4.4 Az importáló ország összes olyan szabálya, amely az áru minőségére, csomagolására/kiszereelésére és címkézésére vonatkozik, akkor is elsőbbséget élvez bármely ellenkező kikötéssel vagy a RUCIP-szabállyal szemben, ha azok nincsenek megemlítve a szerződésben. Abban az esetben, ha e szabályokkal ellentétes kikötésekről vagy kikötéseknek a szerződés megkötése után történő módosításról van szó, a vevő felelős bármely esetleg felmerülő következményért, azzal a fenntartással, hogy a vevő előzetesen már tájékoztatta ezekről az eladót.

- 4.5 Ha a szerződés nem tartalmazza azt a fenntartást, hogy törvényes, hatósági okmányokat kell beszerezni, a vevő és/vagy az eladó felelősek bármely esetleg felmerülő következményért, ha nem rendelkeznek a szerződés tárgyát képező burgonyára vonatkozóan a megkövetelt okmányokkal. A fenntartásnak pontosan meg kell adnia azon okmány/ok/ megnevezését, amelyekre vonatkozik.
- 4.6 Ezen okmányok visszautasítását vagy visszavonását nem lehet mentességi esetnek tekinteni a vis major értelmében (27. cikkely), kivéve, ha az egy olyan általános intézkedés, amely előre nem látható, és az áruexport és -import tilalmára vonatkozik.
- 4.7 A RUCIP Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások V., VI., VII. és VIII. fejezete alkalmazásában az összes részszállítás külön szállításnak minősül.

5. cikkely Határozott időre szóló szerződés

- 5.1 Minden szerződés határozott időre szóló szerződésnek tekintendő.

6. cikkely Határidők fogalom-meghatározása – Végrehajtási határidők

- 6.1 Ha a határidő megszabására vonatkozó jelen Szabályok másként nem rendelkeznek, a következők érvényesek:

Óra	- törvény szerinti óra 0-tól 24 h-ig, a végrehajtást, kötelezettségvállalást, vagy a teljesítést végző országban, - beleértve a szombatot, vasárnapot és a hivatalos munkaszüneti napokat	
Nap	- minden nap, kivétel nélkül, 0-tól 24 h-ig	
Hét	- hét egymás után következő nap, megszakítás nélkül	
Hivatalos munkaszüneti nap	- törvényes munkaszüneti nap egy adott ország egész területén vagy abban a régióban, ahol egy szerződéses eseménynek helyileg történnie kell. - hivatalos munkaszüneti nap egy adott ország bizonyos régióiban.	
	Nem újbungonya	Újbungonya
Munkaóra	- 8-tól 17 h-ig munkanapokon	- 8-tól 17 h-ig munkanapokon - 8-tól 12 h-ig szombatonként
Munkanap	- minden nap 8-tól 17 h-ig, kivéve a szombatot, vasárnapot és a hivatalos munkaszüneti napokat	- minden nap 8-tól 17 h-ig, kivéve a szombatot 12 h után, a vasárnapot és ünnepnapokat. A szombat munkanap, 8-tól 12 h-ig
Munkahét	- hétfő 8 h-tól péntek 17 h-ig, kivéve a munkaszüneti napokat	- hétfő 8 h-tól szombat 12 h-ig, kivéve a munkaszüneti napokat

- 6.2 Írásos távközlés esetén, amelyet tértivevényes levél is igazol, a határidő kezdete az első írott távközlés dátuma.
- 6.3 Az olyan írásos távközlések vagy írásos közlések, amelyek munkanapon 17 h után, szombaton, vasárnap, nemzeti ünnepen vagy egy ünnepnap előestéjén 12 h után érkeznek úgy tekintendők, mintha az azt követő első munkanapon érkeztek volna.

Az újburgonyára vonatkozó olyan közlések, amelyek szombaton 12 h után érkeznek, úgy tekintendők, mintha azok az azt követő első munkanapon érkeztek volna.

- 6.4 Ha egy napokban meghatározott időtartam utolsó napja szombatra, vasárnapra vagy nemzeti ünnepre esik (újburgonya esetében vasárnapra vagy nemzeti ünnepre), az időtartam az azt követő első munkanapig meghosszabbodik. Ha újburgonya esetén, az utolsó nap nemzeti ünnep, amely szombatra esik, az időtartam az azt követő első munkanap 12 h-ig hosszabbodik meg.
- 6.5 Ha az órákban meghatározott határidő lejáratára egy nemzeti ünnep előestéjére, 12 h utánra esik (újburgonya esetében szombaton 12 h utánra vagy egy ünnepnap előestéjén 12 h utánra), ez a határidő az adott napon 12 h-kor megszakításra kerül; a fennmaradó órákat az azt követő munkanapon 8 h-tól kell számítani.
- 6.6 Ha a jelen Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások nem tartalmazzak ellenkező feltételt vagy a szerződő felek közötti különleges feltételt, a határidőket megszakítás nélkül kell számítani, ideértve a nemzeti ünnepeket is.
- 6.7 A jelen Szabályok és Gyakorlati Alkalmazásokban a kivitelezésre megadott határidők nem foglalják magukban azt a napot, amelyen a szerződés megkötésére sor kerül, azt a napot, amelyen egy adott írásos közlés vagy távközlés megérkezik a rendeltetési helyére, illetve azt a napot, amelyen az áru átvételre kerül, kivéve azokat az ügyeket, amelyeket szükségszerűen aznap kell rendezni.

III. FEJEZET

AZ ÁRUK

7. cikkely Tétel megnevezése

Egy adott tétel akkor minősül rakománynak vagy részrakománynak, ha a következő közös jellemzőkkel rendelkezik:

- Ugyanazon származás,
- Ugyanazon termelési régió,
- Ugyanazon fajta,
- Ugyanazon típus, újburgonya esetében
- Ugyanazon rostaméret

8. cikkely Vetőburgonya

- 8.1 Csak egy hivatalos minősítő szerv által igazolt burgonyagumók tekintendők vetőburgonyának és termelési célra alkalmasnak.
- 8.2 A vetőburgonyát kereskedelmileg kell értékesíteni megfelelően homogén tételekben, vagy:
- új csomagolásban/kiszereelésben, lezártan, manipulálásbiztos lezárással, hatósági címkével; vagy

– ömlesztve, manipulálásbiztos lezárással és hatósági címkézéssel és szállítási okmánnyal kísérlen.

8.3 Egy adott tételnek természetes állapotában kell maradnia, mégpedig a szerződésben kikötött rostaméretben.

8.4 A vetőburgonyának a szerződésben kikötött fajtájúnak, kategóriájúnak és osztályúnak, származásúnak, adott területről valónak és adott rostaméretűnek kell lennie.

Mentes kell, legyen

- belső és külső sérülésektől

- fagykártól

8.5 A vetőburgonyánál megengedett tűrések:

Ha nincs ellenkező előírás a vetőburgonya meg kell feleljen a származási országban elfogadott bizonylatolási szabványoknak. A bizonylatolás nem jelenti az áru elfogadását.

Amennyiben a szerződés nem tartalmaz rendelkezéseket vagy nincs további információ a bizonylatolásra vonatkozó szabványban, vagy ha az nem egyértelmű, az alábbi táblázat mértékadó a vetőburgonyánál megengedett tűréseket illetően:

Jellemző	Megengedett súlytűrés		Halmazott tűrés
	%	Részletes ismertetés	
a) Száraz és nedves, rothadt és/vagy burgonyavészes	1%	Ilyen burgonyagumók, kivéve, ha a rothadást karantén betegség okozza, ebben az esetben lásd a 4. sz mellékletet, nincs megengedve tűrés.	Az összes tole-rancia 6 súly%, a)-tól e)-ig beleértve
b) közönséges varasodás	5%	Felületük 1/3-át meghaladóan érintett burgonyagumók	
c) ezüstfoltosság	5%	az ezzel érintett burgonyagumók. Csak azok a burgonyagumók minősülnek érintettnek, amelyek kissé elvesztették feszességüket és legalább egy szem a gumón fertőződött	
d) porosvarasodás	3%	Felületük bizonyos százalékán érintett gumók (a felület több, mint 10 %-a)	
e) külső hibák (pl. deformálódottság, sérülés)	3%	azok a burgonyagumók, amelyek csírázási értéke ilyen módon érintve van.	
f) rizoktónia	5 %	A felületük bizonyos százaléka felett érintett gumók (a felület több, mint 10 %-a)	
g) csírás burgonyák	33 %	Azzal a feltétellel, hogy a kihajtás nem előrehaladottabb, mint: <ul style="list-style-type: none"> - jan. 31 előtt nem hajt ki - feb. 1 márc.15 között 10 mm - márc. 16-tól 15 mm 	
h) méreten kívüli	3%	Olyan gumók, amelyek a megadott minimum-maximum rácsméreten kívül esnek	
i) föld és idegen anyag jelenléte	3%		

8.6 Mindennemű vegyszeres kezelést a szerződéskötéskor egyeztetni kell és meg kell említeni a címkén.

9. cikkely Újburgonya

- 9.1 Az a burgonya tekintendő újburgonyának:
- a) amely teljes kifejllettségének elérése előtt kerül felszedésre, közvetlenül a felszedés után történik az értékesítése, mégpedig olyan héjjal, amely hámozás nélkül könnyel eltávolítható,
 - b) kemény héjú burgonya, amennyiben a szerződésben szerepel az „új, kemény héjjal” meghatározás, és amennyiben a szállító országban és a célországban az elfogadott szabályozás ezt megengedi. Ezekre a burgonyákra a RUCIP-ban szereplő határidők és az „új” megjelölés feltételei az irányadóak.
- 9.2 Az újburgonyának az alábbiakban megadott minőségi tulajdonságokkal kell minimumként rendelkeznie.
- 9.3 Egy adott tételnek természetes formájában kell maradnia a szerződésben kikötött osztályozáson (frakción) belül.
- 9.4 „Minden frakció” megjelölése esetén a burgonyát az áru természetes összetételében kell szállítani, abban az állapotban, ahogy betakarították, egy gumót sem vehetnek el belőle, vagy tehetnek hozzá.

Hacsak a szerződés másként nem rögzíti és az alábbi tűrések alól való kivételként a tára (talaj, kavics, szennyeződés és általában a burgonya gumóktól idegen anyag) nem haladhatja meg a szállítmány 30 %-át, beleértve a 2 % rohadt gumót. Ellenkező esetben a szállítmányt teljes egészében egyszerűen vissza lehet utasítani.

- 9.5 Az alábbi táblázatban megengedett tűrések szerinti burgonyagumók legyenek:
- épek
 - egészségesek
 - gyakorlatilag tiszták
 - szilárdak
 - rendellenes külső nedvességtől mentesek
 - szagtól és/vagy idegen íztől mentesek
 - olyan külső vagy belső hibáktól mentesek, amelyek rontják külső megjelenésüket, vagy minőségüket (mint amilyenek az újburgonya vonatkozásában megengedett tűrések táblázatában vannak megadva)
 - fagykártól mentesek
 - 2 mm-es, vagy ennél mélyebb közönséges varasodástól mentes.

Jellemzők	A túréson belül megengedett súly %-ban	Mindaddig megengedett, amíg a hiba nem rontja a tétel külső megjelenését vagy minőségét
a) 4%-ra korlátozott		
- repedések, hasadások, vágások, harapások, zúzódások, rovar okozta lyukak	Nagyobb, mint 3,5 mm mélységű	0-tól 3,5 mm-es mélységig
- friss repedések	- dettó	- dettó
- deformálódások	- súlyos	- enyhe
- aszottak	bármely mértékű is a hiba	- kizárva
vasfoltos, üreges, más belső hibák	bármely mértékű is a hiba	- kizárva
barna elszíneződések a napfény miatt	bármely mértékű is a hiba	- kizárva
felületi közönséges var	több mint a felület 1/4-étől 1%-ig, a 4%-os túréshatáron belül	- a felület 1/4-éig
- zöldülés	több mint a felület 1/8-a és/vagy egy hámozási réteg alatt intenzív zöldülés 1%-os határértékkel a 4%-os túréshatáron belül	- enyhe, a felület 1/8-át beborító vagy annál kevesebb egy hámozási réteg alatt*
- száraz rothadás - nedves rothadás	bármely mértékű is a hiba, 1%-os határértékkel a 4%-os túréshatáron belül	- kizárva
Fitoftórák Gumórothadás	bármely mértékű is a hiba, 1%-os határértékkel a 4%-os túréshatáron belül	- kizárva
b) 1%-ra korlátozva		
Szennyeződés (akár gumóra tapadva, akár nem), idegen testek		- kizárva
c) 2%-ra korlátozva		
- egyéb fajták		
d) 3%-ra korlátozva		
a megállapodottól eltérő osztályozási méret	Egy burgonyagumó sem lehet 22 mm-nél illetve 10 g-nál kisebb	
e) nincs túréshatár		
A héj és hússzín homogenitása		
Karantén betegség lásd 4 sz. mellékletet		

9.6 A fizetés alapját képező mintavételre legkésőbb az árunak a címzetthez való megérkezését követő nap végéig kell sort keríteni, kivéve, ha a szerződés másként rendelkezik és az eladót felkérték az azon való részvételre. Ellenkező esetben nincs lehetőség semminemű árcsökkentésre.

10. cikkely **Áru burgonya**

10.1 Áru burgonyának az a burgonya minősül, amelyet teljesen érett állapotában szednek fel, és amely alkalmas a tárolásra.

10.2 „Minden frakció megjelölése esetén a burgonyát az áru természetes összetételében kell szállítani, abban az állapotban, ahogy betakarították, egy gumót sem vehetnek el belőle, vagy tehetnek hozzá.

Hacsak a szerződés másként nem rögzíti és az alábbi tűrések alól való kivételként a tára (talaj, kavics, szennyeződés és általában a burgonya gumóktól idegen anyag) nem haladhatja meg a szállítmány 30 %-át, beleértve a 2 % rohadt gumót. Ellenkező esetben a szállítmányt teljes egészében egyszerűen vissza lehet utasítani.

10.3 Egy adott tételnek olyan burgonyagumókból kell állnia, amelyek négyzet alakú rostán osztályozottak és az adott fajtára jellemző alakúak és külső megjelenésűek. Egy adott tételnek normál állapotában kell megmaradnia (összetétel). Más irányú megállapodás híján a minimális méret 35 mm-ben kerül rögzítésre.

10.4 Az alábbi táblázatban megadott tűréshatárokkal rendelkező burgonya legyen:

- ép
- egészséges
- gyakorlatilag tiszta
- nem foszlós héjú
- szilárd
- nem csírás
- rendellenes külső nedvességtől mentes
- szagtól és/vagy idegen íztől mentes
- olyan külső vagy belső hibáktól mentes, amelyek ronthatják külső megjelenését vagy minőségét
- fagykártól mentes
- 2 mm-es vagy ennél mélyebb közönséges varasodástól mentes.

10.5 A fizetés alapján képező mintavételre legkésőbb az árunak a címzetthez való megérkezését követő nap végéig kell sort keríteni, kivéve, ha a szerződés másként rendelkezik, és az eladót felkértek az azon való részvételre.

10.6 a „mosható” meghatározást úgy kell tekinteni, mint ami nincs leírva, miután az egyeztetett feltételek vagy hivatkozások nincsenek tovább részletezve.

Jellemzők	A súlytűrészhatáron belül megengedett	Ott megengedett, ahol a hiba nem rontja a tétel minőségét vagy külső megjelenését
a) 6%-ra korlátozott		
Rágott gumó, repedés, hasadások, bevágások, zúzódások	5 mm-nél nagyobb mélységű	0-tól 5 mm-es mélységig
Növekedési hasadás	- ugyanaz	- ugyanaz
Zúzódás	- ugyanaz	- ugyanaz
Deformálódások	- súlyos	- enyhe
Aszott	bármely mértékű is a hiba	- kizárva
Kihajtott gumók	3 mm-nél hosszabb	0-tól 3 mm-es hosszúságig
Mély var, poros var	bármely mértékű is a hiba	- kizárva
Felületi közönséges varasodás	a felület 1/4-énél nagyobb	a felület 1/4-éig terjedő
Zöldülés	a felület 1/8-ánál nagyobb és/vagy egy hámozási mélységnél mélyebb	enyhe, a felület 1/8-át vagy ennél kevesebbet beborító és egy hámozási mélységig*
Száraz rothadás Nedves rothadás	1% maximum a 6%-os tűrészhatáron belül	- kizárva
Fitoftóra	1% maximum a 6%-os tűrészhatáron belül	- kizárva
b) 2%-ra korlátozva		
Szennyeződés (akár gumóra tapadva, akár nem), idegen testek	Maximum 1%-nyi, a burgonya-gumókhoz tapadt föld	
a megadottól eltérő fajta ill. fajták		
c) 3%-ra korlátozva		
a megadottól eltérő osztályozási méret		
d) nincs tűrészhatár		
Karantén betegségek Lásd 4. melléklet		

* egy hámozási mélység = 1,7 mm (a burgonya szaklektor L.M. megjegyzése)

11. cikkely Ipari burgonya, amely élelmiszer-termékké kerül feldolgozásra

11.1 „Minden frakció megjelölése esetén a burgonyát az áru természetes összetételében kell szállítani, abban az állapotban, ahogy betakarították, egy gumót sem vehetnek el belőle, vagy tehetnek hozzá.

Hacsak a szerződés másként nem rögzíti és az alábbi tűrések alól való kivételként a tára (talaj, kavics, szennyeződés és általában a burgonya gumóktól idegen anyag) nem haladhatja meg a szállítmány 30 %-át, beleértve a 2 % rohadt gumót. Ellenkező esetben a szállítmányt teljes egészében egyszerűen vissza lehet utasítani.

11.2 Az élelmiszer-termékké való feldolgozásra szolgáló ipari burgonyáknak, átvételkor, az alábbi minimális tulajdonságokkal kell rendelkezniük:

a) ugyanahhoz a fajtához tartozzanak, legyenek

- egészségesek
- szilárdak
- csíramentesek
- rendellenes szagtól vagy íztől mentesek

b) ne legyenek

- érintettek közönséges mély, vagy felületi varasodás által, ha ez a burgonyagumó felületének 1/4-énél nagyobb részére terjed ki
- sérültek, ha a sérülés 5 mm-nél mélyebbre hatol be a burgonyagumóba
- fagyottak, zöldek, deformáltak, aszottak, nedves vagy száraz rothadásosak, rozsdafoltosak, üvegesek, befelé csírázottak, rovarkártevőktől sérültek, üreges belsejűek.

A szállítmányok földtől (a felek közötti megállapodás szerinti mértékben), kőtől és idegen testektől mentesek legyenek.

11.3 A burgonyát négyzet alakú rostán engedik át. Külön megállapodás híján a rostálásnak "bármely eredetű"³ burgonya vonatkozásában 35 mm-től felfelé kell történnie. Egy adott tételnek természetes állapotában kell maradnia, egy adott méretfrakciónak az eltávolítása nélkül vagy más tételekből való frakciónak a hozzáadása nélkül.

11.4 Tűrészhatárok

a) minőségi tűrészhatárok

A minimális jellemzőknek nem megfelelő burgonyagumók maximálisan 8 súly%-os súlyeltérése elfogadható. Mindamelllett, e tűrészhatárokon belül, maximálisan 3% selejt megengedett, ebből legfeljebb 2%-nyi burgonyagumót érinthet száraz vagy nedves rothadás.

b) méret tűrészhatár

A minimális megállapodottól eltérően a méret alatti burgonyagumó legfeljebb 3 súly %-ban megengedett.

11.5 A redukáló cukortartalom, a fajsúly, vagy keményítőtartalom, a tárolás alatti, illetve szállítás előtti előre meghatározott hőmérséklet tartása paramétereit minden esetben meg kell határozni a szerződésben. Ezek a megkívánt feldolgozási végterméktől függenek.

A szerződéses feltételek a következők lehetnek:

- a burgonyagumók darabszáma 10 kg-onként, méretenként,
- hibák meghatározása (mind a kisebbek, mind a nagyobbak), a burgonyagumók darabszáma szerint,
- üvegeség
- főzéskori szín

³ A francia "tout-venant" kifejezés bármely forrásból származó árut jelent, fajta, származási terület stb. meghatározása nélkül.

⁴ /?/ A francia "poids sous l'eau" kifejezés szó szerint azt jelenti, hogy "víz alatti súly".

12. cikkely Alkohol vagy takarmány előállítására szánt ipari burgonya

12.1 Ezek a burgonyák felszedett formában kerülnek szállításra, osztályozás nélkül illetve más tételekből való burgonya frakció hozzáadása nélkül, egészségesen, legalább 15%-os keményítő-tartalommal.

Átvételkor a szállítmányok legyenek mentesek fagyott burgonyáktól és olyan hulladékanyagoktól, mint a föld, szárdarabok, kövek és idegen testek, valamint a nedves és száraz rothadás által érintett burgonyagumók.

12.2 Az alábbi tűrések megengedettek (súlyszázalékban)

- a) *Szennyeződés 2%*
Engedmény, ha 2% felett van,
visszautasítás, ha 12% vagy 6% nedves rothadás felett van.
- b) *Fagyott burgonyagumók 10%,*
visszautasítás, ha efelett van
- c) *Sérült vagy horzsolt burgonyagumók 20%.*
Engedmény, ha ezen tűréshatár felett vannak.
- d) *Beteg burgonyagumók, amelyek nem befolyásolják súlyos mértékben a feldolgozási értéket (vasfolt, fekete foltosság, közönséges varasodás, enyhe fitoftóra) 20%. E szint felett engedmény.*
- e) *Zöld vagy erősen kihajtott burgonyagumók.*
(az angol szöveg itt nem közöl %-ot – a burgonya szaklektor). A vevőnek jogában áll a válogatási költségeket követelni és a súlyveszteség értékét is.
A vevőnek jogában áll a válogatás miatt kártérítést követelnie, valamint a súlyveszteség miatt.
- f) *Ha egy adott tétel 25%-nyi vagy ennél több olyan burgonyát tartalmaz, amelyek átjutnak egy négyzet alakú, 28 mm-es lyukméretű rostán, ezeket a továbbiakban "méreten aluli"-nak nevezzük, a következő engedmények érvényesek:*

<i>Méreten aluliak százalékos aránya</i>	<i>Engedmény százalékos aránya</i>
- 25-től 30%-ig	-10%
- 31-től 40%-ig	-15%
- 41-től 50%-ig	-20%

Ha az arány 50% felett van, a tételt vissza lehet utasítani.

12.3 Ha a b), c) és d) pont alatt bemutatott hibák összessége 20% felett van, a vevőnek joga van visszautasítani a szállítmányt.

13. cikkely Mennyiség

13.1 Kamionos szállítás esetén a szállítást megrendelő félnek ellenőriznie kell, hogy a berakodott mennyiség nem haladja-e meg a járműre vonatkozóan a tranzit országokban engedélyezett összsúlyt.

13.2 Ömlesztett rakományok esetén, plusz-mínusz 5%-os tűrés megengedett a járműre vonatkozóan engedélyezett összsúly határértékén belül.

- 13.3 Ha az értékesített súly csak hozzávetőlegesként (kb.) kerül megadásra, plusz-mínusz 5%-os szállítás megengedett a járműre vonatkozóan a tranzit országokban engedélyezett összsúly határértékén belül.
- 13.4 Ha a szerződés azt adja meg, hogy az árut a vevőnek kell táráznia, az eladónak a mennyiséget nettó súlyként kell szállítania/átadnia.

14. cikkely Súly

- 14.1 Kiszerezelt (zsák, kartondoboz, raklap, rekesz, nagy zsák stb.) rakomány esetében a számlára vonatkozó súlynak a kiszerezési egységek darabszáma és az egységsúly szorzatának kell lennie.
- 14.2 Ömlesztett rakomány esetén a számlázandó nettó súly az, amelyet induláskor a megrakott jármű súlya és az üres jármű súlya közötti különbségként kerül regisztrálásra. Ha a tára különbözete 2%-nál több, az összességet kell figyelembe venni. *(Ezt a kitéfelt a burgonya szaklektor nem érti)*
- 14.3 Ha a megállapodott, berakodandó súly nem kerül elérésre (a 13.1 cikkely határértékein belül) és költségkülönbözlet van az önsúly vonatkozásában, ez a holt rakomány különbözlet az eladót terheli.
- 14.4 A súlyeltérést a vevőnek kirakodáskor kell észrevételeznie. A súlyeltérés miatti kárigényeket a vevőnek az eladó vagy a közvetítő részére írásos távközlés útján kell elküldenie a következő határidőkön belül:
- a) abban az esetben, ha egy adott vasúti szállítmányból csomagolási/kiszerezési egységek hiányoznak, vagy olyan egységsúlyok vonatkozásában, amelyekre a szerződésben nincs megállapodás, vagy a normálnál kisebb súlyú csomagolási/kiszerezési egységek vonatkozásában; amint az észlelésre kerül, vagy legkésőbb a kirakodástól számított 18 munkaórán belül. Ez a határérték az újburgonyára is vonatkozik és ezekre csak egy 2%-os összes súlyvesztés-tűrés megengedett. Bármely ennél nagyobb súlyhiányt az alábbiak szerint kell megreklamálni:
 - b) ömlesztett vasúti szállítmány esetén a kirakodás után három munkanapon belül;
 - c) kamionos szállítmány esetén, amint az észlelésre kerül, mégpedig a fuvarozó vagy képviselőjének jelenlétében.
- 14.5 A súlyhiányt a CMR-en vagy a fuvarlevélen, vagy bármely más hivatalos okmányon kell észrevételezni és 10 munkanapon belül kell azt az eladó részére elküldeni.
- 14.6 Vasúti szállítás esetén a vagon üres és berakodott állapotban történő súlymérésének költségei az eladót terhelik. A kirakodási állomáson történő ellenőrző súlymérés költségei a vevőt terhelik; ha a táraeltérés a vagonon megadott tárához képest 2%-nál nagyobb, a költségek az eladót terhelik.

15. cikkely Csomagolás/kiszerezés

- 15.1 Azzal a fenntartással, hogy ennek meg kell felelnie a rendeltetési ország hatósági követelményeinek, a csomagolás/kiszereles típusában a szerződéskötéskor kell megállapodnia egymással a vevőnek és az eladónak.
- 15.2 Olyan szállítmány esetén, amelynél a vevő csomagolása kerül felhasználásra, a vevőnek azt az eladó által kért címre kell küldenie, ésszerű időn belül, saját költségére.
- 15.3 Vetőburgonya vonatkozásában a csomagolásnak kötelezően újnak kell lennie és, egy adott tétel tekintetében, egységes súlyúnak és azonosnak kell lennie, hacsak a szerződés ettől eltérően nem rendelkezik.

16. cikkely Berakodás és kiszállítás

- 16.1 A szállítóeszköznek alkalmasnak kell lennie a leszerződött burgonya szállítására, tisztának és maradvány- és idegen anyagoktól mentesnek kell lennie.
- 16.2 A vevő beleegyezése nélkül, amely írásos közlés útján kerül megerősítésre, ne kerüljön burgonya berakodásra fagyveszély esetén.
- 16.3 Magas hőmérsékletű időjárás esetén a szállítóeszköznek szellőző rendszerekkel és/vagy hűtéssel ellátottnak kell lennie.
- 16.4 A berakodás napján az eladónak feladási értesítést kell küldenie a vevő részére, írásos távközlés útján. Ennek meg kell adnia az alkalmazott szállítóeszköz azonosítási számát, az áru fajtáját és a berakodott súlyt.

17. cikkely Fagyvédelem

- 17.1 A fagyvédelmet a vevő által megkövetelt módon kell megoldani, mégpedig az ő költségére.
Eladásra kerülő szállítmány esetén ez az eladó feladata és őt terheli.
- 17.2 Szigetetlen szállítóeszközben alkalmazandó fagyvédelmi módszerről a vevő dönt. Ennek adatait az eladó részére a feladási utasításokkal egyidejűleg kell megadnia. Ha a berakodás előtt legalább 3 órával nem kerülnek pontos utasítások megadásra, az eladónak jóhiszeműen kell eljárnia és olyan csomagolást/kiszerelest kell alkalmaznia, amelyet szükségesnek tart, a hőmérsékletek figyelembe vételével. A csomagolás költségei a vevőt terhelik.

A feladási helyen történő fagyveszély esetén a 16.2 cikkely érvényes.

- 17.3 Ott, ahol fagyvédelem kerül alkalmazásra, az ajtókat és a szellőztetési légcsatornákat gondosan le kell zárni. A 2. sz. mellékletben meghatározott 1., 2. és 3. sz. fagyvédelmek vonatkozásában a falak védelmére használt anyagnak a rakodási magasságon túl kell érnie, azért, hogy azt a rakomány fölé lehessen ráhajtani, amelyet azután szigetelőanyaggal kell betakarni.

- 17.4 A szigetelt járműveket nem kell fagyvédelemmel ellátni, kivéve azt az esetet, ha ezt a vevő kifejezetten megköveteli. Mindamellet, a burgonyával való esetleges érintkezést elkerülendő, a belső fémrészeket (falak és padló) kartonpapír-réteggel kell szigetelni.
- 17.5 Minden egyéb fagyvédelmi intézkedésről a feleknek külön kell megállapodniuk.
- 17.6 Ott, ahol szállítóeszközként kamion vagy konténer kerül alkalmazásra, a feleknek külön meg kell állapodniuk a csomagolás/kiszerezés fajtájáról és anyagáról, valamint a szállítóeszköz típusáról.

IV. FEJEZET

SZÁLLÍTÁSI KÖLTSÉGEK ÉS KOCKÁZATOK

Ha a felek közötti szerződés nem tartalmaz az Incoterms-re való utalást, az alábbiakat kell alkalmazni:

18. cikkely Szállítási és kapcsolódó költségek

- 18.1 A „feladás helyén” paritású eladásoknál a szállítási költségek a vevőt terhelik. Ha kamionnal fuvaroznak, úgy kell érteni, hogy egyetlen berakodási pont lesz a szerződésben megadott régióban. Ha nem így van, a szállítási többletköltségek az eladót terhelik.
- 18.2 Ha az eladás „leszállítva rendeltetési helyig” paritású, a szállítási költségek az eladót terhelik. Kamionos szállítás esetén abból indulunk ki, hogy egyetlen kirakodási pont kerül megadásra a szerződésben. Ha nem így van, akkor a szállítási többletköltségek a vevőt terhelik.
- 18.3 A „leszállítva” paritású ügyleteknél minden költség az eladót terheli. A rendeltetési hely részleges vagy teljes megváltoztatása esetén minden addicionális költség a vevőt terheli.
- 18.4 A fent ismertetett eladások összes fajtája vonatkozásában, a Közösségen kívüli kereskedelmi tevékenység során, az összes vám- és export dokumentációköltség az eladót terheli, a vám-és import-dokumentáció költség a vevőt terheli.

A várakozás, veszteglés vagy késedelmes kirakodás költségei, amelyek a határon, a hiányos export-dokumentáció miatt merülnek fel, az eladót, illetve hiányos import-dokumentációk esetén a vevőt terhelik.

- 18.5 Még abban az esetben is, ha a szállítási költségek az eladót terhelik, az eladónak jogában áll, hogy az árut "szállítás érkezéskor fizetendő" feltétel mellett küldje el.

Ekkor a vevőnek kell megfizetnie a szállítási költségeket és le kell vonnia azokat a számlából.

- 18.6 Ha az árut növény-egészségügyi okokból visszautasítja a rendeltetési ország illetékes hatósága, az összes szállítási és kapcsolódó költség az eladót terheli. Ez a kikötés az

összes eladásfajtaára érvényes, kivéve, ha az eladás rakodáskor történő minőség-ellenőrzéssel került megállapodásra és a vevő elvégezte az ellenőrzést.

19. cikkely Költségek módosítása

A költségvetési adók, vámilletékek, szállítási díjtételek, egyéb szállítási költségek, vagy egyéb olyan költségek, amelyeket valamely hatóság egy adott szerződés kivitelezése előtt vagy folyamán kiszabhat, azon felet illetik illetve terhelik, amely a szerződés feltételei szerint az ilyen költségekért felelős, ha bármely olyan országban változások következnek be, amelyen keresztül az áru tranzitálása történik.

Az eladó országának az tekintendő, amelyből a burgonya szállítására sor kerül.

A vevő országának az tekintendő, amely a burgonya rendeltetési helye.

20. cikkely Kockázatok átszállása

20.1 Ha a felek közötti szerződés nem tartalmaz utalást az Incoterms-re, bármilyen fajtájú eladás is kerül megállapodásra, a "fco leszállítva" paritásos eladások kivételével, a szállítás alatti megromlás kockázatai a vevőt terhelik, kivéve, ha az az eladó berakodás előtti vagy alatti hibájából adódik.

20.2 Más megállapodás híján a szállítási kockázat az eladóról a vevőre száll át:
 a) "Ex" /"ab" = "helyt"/ (a kiválasztott szállítóeszközre rakva) paritású eladások esetén vagy "franco" /"bérmentesítve"/ (a szállítás a rendeltetési helyig fizetve), amint a jármű feletti irányítást a fuvarozó átveszi, amikor az eladó befejezte a rakodást, mégpedig abban a pillanatban, amikor az áru a szállítóeszközre be van rakodva, amikor a szállító végzi a rakodást.
 b) "leszállítva" vagy paritású eladások esetén, abban a pillanatban, amikor a vevő az áruszállítmányt a megállapodott rendeltetési helyen átvettnek minősítette.

20.3 Tengeri vagy vízi szállításon eladások esetében a kockázatok az eladót vagy a vevőt terhelik, az adásvételi szerződés fajtájától függően.

20.4 Olyan károk esetén, amelyekért a fuvarozó hibáztatható (például a vasút), az átvevő köteles felmérni a kárt a megkövetelt úrlapon, és haladéktalanul tájékoztatni az eladót. A vevőnek meg kell tennie az összes szükséges lépést még akkor is, ha a szállítási kockázat az eladót terheli.

20.5 A kárfelvétel elvégzésének követelménye nem változtatja meg semmilyen formában sem azokat a határidőket, amelyeket a vevőnek az eladóra való tekintettel be kell tartania.

V. FEJEZET

SZÁLLÍTÁS ÉS FIZETÉS

21. cikkely Szállítás

- 21.1 Amikor csak lehetséges a szerződésében mindig nem kell határozni a szállítás módozatait, a feladási utasításokat és a szállítási határidőket.
- „Egy adott időszakon belül”-i szállítás esetén a vevő köteles megadni a szállításra vonatkozó utasításait, legalább 5 munkanapot hagyva az eladó számára, hogy a szállítást teljesíteni tudja.
 - „Egy meghatározott időszakon belül szakaszosan” megjelölés esetén az áru leszállítása egy kölcsönösen elfogadott időszakon belül, különböző, többé-kevésbé egyenlő részletekben és többé-kevésbé azonos időszakokban, részszállítások útján történik.
- 21.2 Ha a közvetítő úgy kívánja, a szállítással kapcsolatos kommunikáció a felek között megtörténhet a közvetítő útján, aki részt vett a szerződés létrehozásában, akinek be kell tartania a jelen Szabályok és Gyakorlati Alkalmazásokban lefektetett határidőket. A vevő részéről a feladási instrukciókban adott határidő feljogosítja az eladót, hogy egy meghatározott idővel késleltesse a szállítmányt.
- 21.3 Ha több szerződés van hasonló árukra vonatkozóan, és nincs kikötve szállítási határidő, a szerződéseket abban a sorrendben kell leszállítani, amely sorrendben azok megállapodásra kerültek.
- 21.4 A szerződésben, a jelen Szabályok és Gyakorlati Alkalmazásoknak megfelelően meghatározott periódusok kötelező erejűek, hacsak írásban nem erősítenek meg ezzel ellenkező kikötést.
- 21.5 Ha a szerződés különböző szállításokat ír elő, minden szállítást külön szerződésnek kell tekinteni.

22. cikkely Szállítás helye és ideje

- 22.1 Egy adott szállítás teljesítési helye az áruknak a megállapodott szállítóeszközre történő berakodásának a helye, kivéve a "leszállítva" paritáson eladott áruk esetében.
- 22.2 Az eladó számára a teljesítési dátum az a nap, amelyen az áruk a fuvarozónak átadásra kerülnek, kivéve a "leszállítva" paritáson eladott árukat. A szállítási okmányokon megadott információk szolgáltatnak bizonyítékot erre, hacsak nincs ellenkező bizonyíték.

23. cikkely Fizetési mód

- 23.1 A fizetési módról a szerződésben kell megállapodni, és abban kell megadni azt, azon ország hatályos jogszabályainak megfelelően, ahol a fizetés megtörténik. Külön megállapodás híján a felek úgy minősülnek, mint akik az áruk feladása után 30 nappal történő fizetési határidőben állapodtak meg.
- 23.2 A fizetési kikötések végrehajtása nem foglalja magában az áruk fenntartás nélküli elfogadását.

- 23.3 Ha különbözet merül fel, a vevő köteles az esedékesség napján bármely olyan összeget megfizetni, amely nem vitatott, bármely bírósági tárgyalás eredményére való várakozás nélkül.

Abban az esetben, ha indoklás nélkül a vevő nem fizet a szerződésben rögzített esedékességkor, a késedelmi kamat, valamint a bankköltségek, váltók visszaszármaztatási, óvatolási költségei stb. automatikusan esedékessé válnak.

Ugyanez az eljárás, ha a vevő bármilyen oknál fogva kevesebbet fizet, amennyiben nem rendelkezik erre nézve az eladó előzetes, írásos jóváhagyásával.

Ha nincs ellenkező kikötés a hátralékos kamat mértéke megegyezik az adós országában érvényes mindenkor kamat mértékével.

- 23.4 Ha a szerződéskötés után, a vevő pénzügyi helyzetére vonatkozó információk olyan kedvezőtlenek, hogy a határidős fizetés nyilvánvaló kockázatot jelent, és, ha a vevő valós helyzete az eladó számára nem ismeretes, az utóbbinak jogában áll bankgaranciákat vagy előrefizetést megkövetelni a szóban forgó összegre, a szerződésben megállapodott fizetési feltételek figyelembe vétele nélkül. Az eladónak három munkanapos határidőt kell adnia a vevő számára arra, hogy eleget tegyen ennek; ha ez nem történik meg, lemondhatja a szállítást és kártérítést is követelhet.
- 23.5 A közvetítőknek és kereskedelmi kisegítők (ügynökök, kereskedelmi ügynökök, képviselők stb.) - hacsak nincs külön megállapodás - ügynöki díjukra vagy jutalékukra akkor jogosultak, amint a felek között egy ügylet megállapodásra kerül.

VI. FEJEZET

VÉGEHAJTÁS ELMULASZTÁSA – NEMFIZETÉS – MENTESSÉG

24. cikkely Késedelem – Időhosszabbítások – A szerződés lejárta

- 24.1 Hacsak a felek írásban nem egyeztek meg, a feladási utasítások, vagy a szállítással kapcsolatos kötelezettségek egyik vagy másik fél részéről történő nem teljesítése a szerződés automatikus megszűnéséhez vezet, értesítésre nincs szükség.

A késedelmes teljesítést követően a szerződés lejárta utáni 30 napon belül a nem vétkes fél tértivevényes levélben kérheti költségeinek megtérítését a 25. Cikkelyben meghatározottak szerint. Ellenkező esetben úgy tekinthető, hogy a szerződés, sem hasznot sem kárt nem okozva lejárt, és érvénytelennek, semmisnek minősül.

- 24.2 Ha a felek egyike írásban benyújtotta, hogy visszalép a szerződés teljesítésétől, vagy a teljesítés lehetetlenné válik, a másik fél bejelentheti a szerződés érvénytelenítését és a 25. Cikkelyben meghatározottak szerint kérheti költségei megtérítését anélkül, hogy megvárna a másik fél kötelezettségei teljesítésére kiszabott határidők lejártát, feltéve, hogy panaszát 30 napon belül benyújtja.

- 24.3 Amennyiben elfogadják, a jelen cikkelyben foglaltakkal kapcsolatos kommunikáció a felek között megtörténhet a szerződés megkötésében részt vett bróker közvetítője révén, jóllehet, a jelen szabályozás szerinti határidőket kell figyelembe venni.

25. cikkely Veszteségek számítása

- 25.1 Az árukat illető veszteségének számszerűsítése érdekében az eladó:
- a) tovább értékesítheti az árukat vagy egy elfogadott ügynökön keresztül, vagy közvetlenül,
 - vagy
 - b) követelheti, mint kárigényt, a szerződésbontás napján érvényes eladási ár és a piaci ár közötti különbözetet az áru viszonteladása nélkül,
 - vagy
 - c) kárigényt jelenthet be az elmaradt haszon miatt.
- 25.2 A vevő a következőképpen járhat el:
- a) ugyanolyan minőségű, származású és csomagolású/kiszerezésű árukat vásárolhat, mint amelyek a szerződésben megállapodásra kerülnek, akár elfogadott ügynökön keresztül, akár közvetlenül,
 - vagy
 - b) követelheti a szerződésbontás napján érvényes vételár és piaci ár közötti különbözetet anélkül, hogy cserébe vásárolna,
 - vagy
 - c) kárigényt jelenthet be elmaradt haszon miatt.
- 25.3 A késelemben levő fél viseli az összes költséget és kárt, amelyet az ilyen késelelem okoz. A másik félnek képesnek kell lennie arra, hogy megindokolja ezeket.
- 25.4 Viszonteladás, fedezeti vásárlás vagy a piaci ár megállapítása esetén; ezeket a műveleteket, hacsak lehetséges, egy elfogadott ügynöknek kell elvégeznie.
- 25.5 Mindkét fél – a megrendelő éppúgy, mint a kárt okozó fél - részt vehet a viszonteladásban, fedezeti vásárlásban egy elfogadott ügynökön vagy egy hivatalosan engedélyezett testületen keresztül, anélkül, hogy jogaik sérülnének.
- 25.6 Bármely közvetlen viszonteladást vagy fedezeti vásárlást az időhosszabbítás lejáratát követő 5 munkanapon belül kell elvégezni, mégpedig piaci áron.
- 25.7 A szerződésbontáskori piaci árat egy elfogadott ügynök által kell hitelesíteni vagy, ennek hiányában, a burgonyaágazatban elismert két szakértő által.
- 25.8 A sértett fél akkor is megtartja igényjogosultságát, ha a szerződésbontáskor értesítést adott viszonteladási vagy fedezeti vásárlási szándékáról, 15 napos határidőn belül, a szerződésbontás napján érvényes szerződéses ár és piaci ár közötti különbözetre, vagy elmaradt hasznára.
- 25.9 Kármeghatározás a burgonya betegsége esetén:

A burgonya minőségével összefüggő panasz vonatkozásában a kompenzáció limitje az áru értéke, vagy a helyettesítés értéke, beleértve a kapcsolatos költségeket (fuvarköltségek és jutalék).

- 25.10 Az eladó által küldött áru karantén betegsége esetén a kár kompenzáció nem lehet nagyobb mint a kifizetett ár megtérítése, vagy a leszállított áru pótlásának értéke, beleértve a kapcsolódó költségeket (fuvarköltségek és jutalék).

26. cikkely Nemfizetés

- 26.1 Egy adott szállítmány ki nem fizetése, vagy egy hitellelnek */akkreditívnek a fordító megj./* a szerződésben rögzített napon történő megnyitásának elmulasztása feljogosítja az eladót arra, hogy írásos távközlés útján arra készítse a mulasztási helyzetben levő vevőt, ajánlott levéllel megerősítve, hogy a szerződéses feltételeket két munkanapon belül teljesítse, valamint arra, hogy értesítést adjon arról, hogy, ezen idő végén, fenntartja magának a jogot arra, hogy felfüggeszse a további, szerződés szerinti szállításokat vagy kártérítés nélkül törölje azokat. Mindaddig, amíg a fizetések visszaigazolásra nem kerültek, az eladó fenntartja magának a jogot arra, hogy a felek közötti összes szállítást felfüggeszse.

- 26.2 Az eladónak, ha kártérítést akar kapni, a fenti határidő lejáratát követően legkésőbb 10 munkanapon belül írásos távközlés útján vissza kell igazolnia a teljes összeget és azt, hogy ez hogyan került kiszámításra. Ennek híján ez csak egy egyszerű törlést fog jelenteni.

26.3

- a) Ha a vevő az árukra vonatkozóan azok megérkezésekor kárigényt jelentett be és a megállapodott időben történő fizetés szempontjából késedelembe marad, az eladónak jogában áll, hogy a vevőtől megkövetelje, hogy az árukért esedékes összeget letétbe helyezze egy, az érintett Európai Küldött vagy a Nemzeti Küldött által megjelölt bankban és az, hogy a szerződés fennmaradó részének szállítmányait felfüggeszse vagy kártérítés nélkül törölje azokat, ha ez 5 munkanapon belül nem történik meg.
- b) Az Európai Küldöttet vagy Nemzeti Küldöttet a két fél együttesen felhatalmazza, hogy ezt a letétet a felek közös utasítása vagy egyet nem értés esetén az illetékes döntőbíróóság döntése szerint kezelje. Ha a két fél egyike sem indít döntőbíráskodást 6 hónapon belül, a letét összegét visszakapja a letevő fél, miután levonták belőle az esetleges vonatkozó költségeket.

27. cikkely Mentességi okok – vis major

- 27.1 Mentességi okoknak minősülnek azok a körülmények, amelyek a felek hatáskörén kívül esnek, és amelyeket egy gondos szerződő fél sem lenne képes elkerülni, amelyek következményei ellen nem lehet óvintézkedéseket tenni, amikor ilyen körülmények a szerződés megkötése után fordulnak elő, és nem lehet teljes mértékben megakadályozni annak teljes vagy részleges kivitelezését.

- 27.2 *Vis major* eseteinek minősülnek a háború, a forradalom, a sztrájkok, a forgalom-megszakítások, az általános export- vagy importtilalmak, természeti csapások, a berakodási feltételek hó vagy tartós fagy miatt történő ellehetetlenülése.
- 27.3 Egy adott *vis major* körülmény egész időtartama alatt a szállítmányok küldése és fogadása felfüggesztésre kerül azzal a feltétellel, hogy teljességgel lehetetlen a megállapodott elkötelezettségek teljesítése és azzal, hogy az érintett fél tájékoztatja a másik felet, amint az esemény bekövetkezik. A felelős körülményekről történő tájékoztatás elmulasztása esetén az érintett fél nem használhatja fel ezeket mentésül kivéve, ha vannak olyan körülmények is, amelyek megakadályozzák az információ megadását.
- 27.4 A szállítási határidők azon idő hosszúságának megfelelően hosszabbodnak meg, amennyivel a szállítást a *vis major* megakadályozza, kivéve újbungonya esetében, amelyre vonatkozóan a feleknek új megállapodást kell kötniük.
- 27.5 Ha a *vis major* okozta akadályoztatás, amely megfelelően megállapításra került a felek egyike által, egy hónapnál tovább tart, mindkét fél kártérítés nélkül törölheti a szerződést, feltéve, hogy a *vis major* kezdetekor nem voltak késedelemben. Ez a kikötés nem érvényes az ipari burgonyára.
- 27.6 Ott, ahol az eső lehetetlenné teszi a felszedést, az eladó nem köteles újbungonyát szállítani azzal a feltétellel, hogy azonnal tájékoztatja a vevőt írásos távközlés útján.
- 27.7 A kamion meghibásodása vagy balesete nem képez *vis major* miatti mentességet.

VII. FEJEZET

KIFOGÁSOLÁSOK ÉS SZAKÉRTŐI FELMÉRÉSEK

28. cikkely Minőségi kifogások

- 28.1 Átvételkor és kirakodás előtt a vevőnek a normál átvizsgálás után tájékoztatnia kell az eladót bármely hibáról az áru rendelkezésre bocsátását követő 6 munkaórán belül, írásos távközlés útján. Ennek a következőket kell megadnia:
- a jármű, konténer rendszámát vagy a hajó nevét,
 - az áru hibáinak összefoglaló ismertetését,
 - az érkezés napja és időpontját,
 - vetőburgonyánál: a bizonylaton szereplő termelők számát/számait.
- 28.2 Azokat a hibákat, amelyek csak a jármű vagy a hajó berakodásakor válnak nyilvánvalóvá, jelezni kell, amint azok észlelésre kerülnek, írásos távközlés útján.
- 28.3 Az eladó köteles a közlemény kézhezvételét követő 6 munkaórán belül ugyanilyen formában válaszolni.
Azon szállítmányok vonatkozásában, amelyek szombaton érkeznek, az újbungonya illetve a szombatra szánt áruk kivételével, a kifogásolási határidő a következő munkanapon kezdődik.

- 28.4 A kirakodás alatt történő kifogásolások csak a következő feltételek mellett érvényesek:
- a) ha az áruk azonossága és épsége nem vitatható (pecsétek, ólomzárak, manipulálásbiztos címkék, bármilyen új elismert azonosító technikák stb.) az áru kirakodása elmaradhat, feltéve, hogy a vevő fenn tudja tartani annak azonosságát és épségét.
 - b) ha nem lehetséges, az árut csak az eladó felhatalmazásával lehet kirakni, egyébként a szállítóeszközön kell maradjon a kifogásolási eljárás vagy az esetleges szakértői felmérések végéig.
 - c) a várakozás költségei, vagy az álláspénz a vétkes felet terheli.

- 28.5.1 A címzett által a kirakodás után tett összes kifogásolás érvénytelen, kivéve:
- a) rejtett hiba esetén, azaz ha az áru hibáját gondos hozzáértő normális vizsgálattal nem észlelhetné, a szállítás dátumát tekintik a kifogásolás kezdő időpontjának. A kifogást a leszállítás után legkésőbb 10 nap múlva meg kell tenni, feltéve, hogy az áru azonosságát nem lehet vitatni.
 - b) vetőburgonyánál az 4. mellékletben említett progresszív betegségeknél kifogás tehet, ha:
 - ültetés előtt tették, legkésőbb a leszállítás után 6 héttel
 - az áru azonosítása nem vitatható és
 - mindent előterjesztenek, ami lehetővé teszi, hogy kizárják azt, hogy a betegség az adott időszak alatti tárházi körülményeknek tulajdonítható.

A vevőnek minden esetben gondos szakemberként kell viselkednie és mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy megvizsgálja az árut, feltárja az esetleges hibáit és fenntartsa az áru legjobb kondícióját.

- 28.5.2 A 4. mellékletben említett karantén betegség esetén a kifogásolást a betegség felfedezését követő 10 napon belül meg kell tenni, és a vevőnek meg kell tennie a szükséges lépéseket, hogy elrendezze azt, hogy a mintavételt a RUCIP szakértő, vagy egy hivatalos szervezet által elismert mintavevő elvégezze, továbbá hogy minden analízis egy a feladó és a fogadó ország hivatalos eljárási rendje szerint egyaránt elismert laboratóriumban történjék meg, úgy hogy lehetséges legyen a betegség diagnosztizálása miközben a tétel azonosítható, vagy követhető marad, és ami kimutatja, hogy a betegség már a szállítás pillanatában is létezett.

Vetőburgonyánál a végfelhasználó, az ültetés pillanatától az eladónak vagy megbízható harmadik félnek meg kell adja a telekkönyvi táblatervet, ahová a vetés majd kerül. Karantén betegség miatti kifogás a leszállítás után már nem lesz lehetséges, még önmaga számára sem, ha már felszedték a termést, ami a kifogás eredet volt.

Bármely esetben nem lehet kifogást benyújtani a vevőnek történt leszállítás után 9 hónap elteltével.

- 28.6 Viszont eladások vagy egy közbenső vevőnek a kifogásolás és a szakértői felmérési folyamatba történő beavatkozása esetén, a közbenső vevőknek kell haladéktalanul, írásos távközlés útján továbbítaniuk a kapott esetleges kifogásolásokat, az azokra vonatkozó esetleges információkkal együtt. A láncban szereplő összes résztvevő által

betartandó véghatáridőnek nem szabad meghaladnia a jelen cikkelyben megszabott határidőket.

- 28.7 Még akkor is, ha az eladó a felelős, a vevő köteles megtenni az összes szükséges intézkedést az eladó jogainak védelmére, a fuvarozó vagy hivatalos szervek tekintetében és arra, hogy amennyire lehetséges megakadályozza az áru állagának romlását, különösen fagyveszély vagy nagyon forró időjárás esetén.
- 28.8 Ha feladáskor szakértői felmérésre került sor a szerződés által megköveteltek szerint és minőségi bizonylat került kibocsátásra, a rendeltetési helyen történő esetleges kifogásolást a 29.11 cikkelynek megfelelő ellenfelméréssel kell alátámasztani.
- 28.9 Ha a szerződés "minőségellenőrzés feladáskor"-t köt ki, az eladónak a vevő (vagy képviselője) részére a berakodási vagy feladási helyen kell a burgonyát rendelkezésre bocsátani. A vevőnek időben informálnak kell lennie, hogy jelen lehessen vagy képviseltethesse magát. A vevőnek (vagy képviselőjének) ekkor kell jeleznie az általa észlelt esetleges hibákat. Az így, minden fenntartás megtétele nélkül bemutatott burgonya elfogadottnak minősül. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha a vevő nem jelenne meg vagy nem képviseltetné magát a berakodási vagy feladási helyen.
- 28.10 Ha a szerződés így rendelkezik a felek közötti kommunikáció a minőségre, vagy a szakértőre vonatkozóan a folyamatba bevont brókeren keresztül is megtörténhet, azzal a feltétellel, hogy az betartja a jelenlegi szabályozásban szereplő határidőket.

29. cikkely Szakértői felmérés

A szakértői felmérés és az ellenfelmérés a jelen Szabályok és Gyakorlati Alkalmazásokhoz csatolt, „A burgonya szakértői felmérésének szabályai” szerint történik.

- 29.1 A szakértői felmérésre vonatkozó igényt a Szakértői felmérés szabályai szerint, írásos távközlés útján kell bejelenteni az abban az országban levő Nemzeti Szakértői Felmérési Irodának, ahol a vitatott áru található.

Ha az az ország, ahol a felmérésnek meg kell történnie, nem tagja az Európai Bizottságnak, a szakértői felmérés iránti igénybejelentést az Európai Küldöthöz kell címezni. Ez a személy kéri fel a szakértő kijelölésére illetékes Nemzeti Irodát.

- 29.2 A kérelemnek a következő információkat kell tartalmaznia:
- a) az eladó, vagy másik fél neve, címe telefon- és fax-száma a szerződésben szereplő RUCIP hivatkozások igazolásával,
 - b) az áru típusa és mennyisége,
 - c) a kamion, konténer vagy vasúti vagon száma, vagy a hajó neve; a hely ahol van; vagy – ha az ettől eltérő – ahol a felmérést el fogják végezni,
 - d) a szerződésben meghatározott minőség
 - e) eredet
 - f) a kifogásolt hiányosság megnevezése,
 - g) a feladáskor/berakodáskor készített felmérés megnevezése, ha van ilyen.

- 29.3 Szakértői felmérésre van szükség valahányszor az egyik fél nem fogadja el a másik fél által tett kifogásolást vagy nem ért egyet a követelt engedmény összegével akár hivatalosan, akár úgy, hogy nem válaszol a 28.3 cikkelyben megadott határidőkön belül.
- 29.4 A felmérés kizárólag azokkal a hibákkal foglalkozik, amelyekre vonatkozóan a kifogásolás történt, kivéve a feladáskori felmérést vagy a berakodáskori minőség ellenőrzést.
- 29.5 A. A felmérés helye:
a) ha az áru beazonosítható: a rendeltetési raktárban, vagy ahol a szállítóeszköz található.
b) ha az áru ömlesztett vagy nem merev göngyölegben van, a szállítóeszközön, kivéve, ha az eladó más utasítást ad.
B) Ha a vonatkozó áru vetőburgonya, amely megfelel a 28.5.1 b) pontban lefektetett feltételeknek akkor abban a raktárban, ahol az éppen van.
- 29.6 Ha a szerződés feladáskor történő szakértői felmérést követel meg, az eladónak annak a helynek az illetékes Nemzeti Irodáját kell felkérnie, ahol az áru található. A feladáskor történő felmérésnek ki kell terjednie az összes fellelhető hibára. E szakértői vizsgálat költségei az azt kérő felet terhelik.
- 29.7 Az olyan árukat illető vita esetén, amelyek azt követő, újrafeladás nélküli eladások tárgyát képezik, a legutolsó vevő vagy a kereskedelmi láncban szereplő bármely más láncszem feladata a felmérés igénylése.
- 29.8 A felek jelen lehetnek vagy képviseltethetik magukat a felmérésen.
- 29.9 A felek mindegyike követelhet ellenfelmérést. Ezt a követelést ahhoz a Nemzeti Irodához kell intézni, ahol az eljárás kezdődött.
a) 6 munkaórán belül azon fél vagy felek által, akik jelen voltak vagy képviseltették magukat;
b) a felmérési jelentés írásos távközlés útján történő kézhezvételétől számított 6 munkaórán belül azon fél/felek által, aki/k/ sem jelen nem volt/ak/, sem nem képviseltették magukat.
- 29.10 Olyan áruk megérkezésekor felmerülő vitás kérdés esetén, amelyek feladáskor szerződés szerinti felmérésen estek át, a második felmérést az ellenfelmérésre vonatkozóan rögzített eljárásmodot követve kell elvégezni. Csak a kifogásolt hibákat kell megvizsgálni. A vevőnek azonnal kérnie kell az illetékes Nemzeti Irodától írásos távközlés útján, hogy egy szakértő kerüljön kijelölésre és azon szakértő nevének megadását, aki a felmérést a feladáskor elvégzi. A második felmérés eredménye kötelező érvényű.
- 29.11 A felmérés költségei és, ahol van ilyen, az ellenfelmérés költségei, a mulasztó felet terhelik.
- 29.12 Ha a felmérés előtt az eladó vállalta, hogy a szakértő által esetlegesen rögzítettekkel egyenlő mértékű, vagy annál nagyobb engedményt ad, a vevő viseli a felmérés költségeit.

29.13 A 8., 9., 10., 11. és 12. cikkelyben előírt tűrések nem vonhatók le a szakértő által fellelt hibák százalékos arányából.

30. cikkely Engedmény vagy elutasítás

30.1 A vevő követelhet engedményt, vagy visszautasíthatja a tételt a felmérés által igazolt hiba mértékétől függően.

30.2 A vevő csak akkor utasíthatja vissza az árut, ha az eltérés meghaladja a 8, 9, 10, 11 és 12 cikkelyben szereplő tűrési értékeket.

Ha a vevő nem utasítja vissza az árut, a minőségtől eltérő áru százalékának, valamint az esetleges költségekkel megegyezően árengedményt kérhet.

30.3 Ha a súly szerinti hiányosság nem haladja meg ezeket a százalékos arányokat, a vevő csak engedményt követelhet.

Ez az engedmény a szállítási költségekkel, vámköltségekkel és, adott esetben a válogatási költségekkel megnövelt szerződéses áron alapul, amelyek továbbra is az eladót terhelik.

A vevő akkor veszi birtokba az árut, ha a 29.9 pont alattiak szerint lejárt a 6munkaóra, az eladó nem válaszolt a szakértői vizsgálat eredményéről szóló távközléses információra, vagy nem kért ellenvizsgálatot. Hallgatásával úgy tekintendő, mint aki teljes mértékben elfogadja a szakértői véleményt.

30.4 Ha a súly szerinti értékcsökkenés túllépi ezeket a százalékos arányokat, a vevő visszautasíthatja az árut. Mindamellet a vevő nem utasíthatja vissza a tételt vagy rakományt, ha annak csak egy része alacsonyabb minőségű, bármilyen nagy is a vitatott rész értékcsökkenése, ha ez az értékcsökkenés, az egész tételre vagy rakományra elosztva nem lépi túl a 30.2 pontban szereplő százalékos értékeket.

Az írásos távközlés útján tett szakértői jelentés kézhezvételét követő 6 munkaórán belül az eladónak, írásos távközlés útján meg kell erősítenie, hogy elfogadja-e a visszautasítást vagy elutasítja azt és ellenfelmérést kér.

Ha az eladó nem reagál a szakértői jelentésre, vagy ha ellenfelmérés kérése nélkül visszautasítja, a vevő a szakértői jelentésnek az eladó által történő kézhezvételének feltételezett idejét követő 6 munkaórás határidő lejáratát után:

- a) vagy tájékoztathatja az eladót az általa történő visszautasításról és értesítheti arról, hogy az áru – megjelölve egy határidőt - az ő rendelkezésére áll;
- b) vagy, kiváltképp, ha a szakértői felmérés eredménye az, hogy az árut azonnal fel kell használni (betegség kialakulása, fagykár, stb.), vagy ha a rendelkezésre állás határideje lejárt, eladásra bocsáthatja, egy hivatalosan feljogosított személy vagy egy elfogadott ügynök által, miután minden esetben, előzetes figyelmeztetést adott az eladónak, az annak költségére történő tervezett eladásról.

30.5 Ha a felmérés eredménye az eladó javára szól, és a vevő visszautasítja annak következményeinek elfogadását, az eladó:

- a) vagy tájékoztathatja a vevőt, hogy az áru az ő rendelkezésére áll;

b) vagy eladhatja az árut a fentebb említett eljárásnak megfelelően, miután előzetes figyelmeztetést adott a vevőnek a vevő költségére történő eladásról.

- 30.6 Ha a szakértői felmérés után az eladó utasításokat ad a visszautasított áru visszafeladására, a vevőnek kell elvégeznie ezeket, adott esetben a költségek megtérítésével. Mindenesetre az összes költség az eladót terheli.
- 30.7 Ha a vevő a visszautasított áru pótlását követeli, vagy ha kártérítést akar kapni, ezt akkor kell kijelentenie, amikor a visszautasítási értesítést megadja, ellenkező esetben elveszítheti a jogait.
A kártérítést a 25.2 cikkelyben lefektetett szabályok szerint kell kiszámítani. Összességében a kártérítés nem lépheti túl az egyes szállítmányok szerződéses értékét. A vevőnek legkésőbb 15 napon belül értesítést kell adnia a követelt teljes kártérítésről. Ha a felek nem tudnak megállapodni, a kártérítés megadásáról csak választottbíráskodás útján lehet dönteni.

VIII. FEJEZET

VITÁS KÉRDÉSEK

31. cikkely **Kompromisszum-záradék⁵ és jogi út választása**

- 31.1 A szerződő felek között a jelenlegi RUCIP Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások, valamint az e szerződésekhez csatolt összes melléklet feltételei szerint kötött szerződésből adódó vitás kérdéseket az Európai Bizottság ide csatolt Választottbíráskodási Szabályzatában lefektetett feltételek szerint kell végérvényesen eldönteni. Feltéve, hogy ez a szabályzás nem ellentétes azon szerződő felek országai egyikének törvényeivel, amelyek a jelen Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások alapján kötöttek szerződést, a felek számára megtiltott, hogy szokványos jogi eljáráshoz folyamodjanak.
Következésképpen a felek határozottan lemondanak bármely bírósági eljáráson való megjelenésükről.
- 31.2 Ha egy fél idézést kap, hogy jelenjék meg a bíróság előtt, megkérdőjelezheti annak illetékességét és kérheti a választottbíráskodási megállapodás szerint a RUCIP Választottbíráskodási Bizottsága előtti meghallgatást anélkül, hogy ezzel prejudikálná az Európai vagy a Nemzeti Küldött későbbi döntését. Ha a bíróság illetéktelensége jogilag kimondott a Választottbíráskodási szabályzat II. fejezetében foglaltak szerinti választottbíráskodási kérelem elkészítésének határideje figyelembe kell vegye a kiindulási időponttól a bírósági végzés kézhezvételéig eltelt időszakot, megszakítva a bírósági tárgyalás időszakával, majd folytatva attól az időponttól, amikor az illetéktelenséget megállapító bírósági döntés megszületett.
- 31.3 A választottbíráskodási kérelem elkészítésénél a Választottbíráskodási szabályzat II. fejezetében lefektetett eljárást kell követni. A Választottbíráskodási szabályzat II. fejezete

⁵ A francia "Clause compromissoire" azt jelenti, hogy a felek kötelesek vitás kérdéseiket a szerződéses szabályok keretén belül megoldani, azaz a RUCIP 2006 szabályainak keretén belül és kötelesek lemondani a polgári joghoz való folyamodásról.

4.4 pontjában rögzített feltételek szerinti deposit biztosítása azt a felet terheli, amelyik a jogi eljárást kezdeményezte, annak terhe mellett, hogy elveszítheti jogait, arra való tekintet nélkül, hogy melyik fél terjesztette elő a RUCIP választottbírói kérelmet.

- 31.4 Ez a jogi eljárás nem ellentétes a jelen Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások szerint szerződött bármely fél saját országában érvényes jogi szabályozással, a felek számára tilos, hogy szokványos jogi eljáráshoz folyamodjanak.
- 31.5 Mindamellett, a szabály alól való kivételként az intézvényezett váltókkal (elfogadott vagy vitatott váltók) és bármely más fizetési eszközökkel lebonyolított ügyletek, amelyek kifizetetlenek maradtak, a polgári jogi útra kerülhetnek.

32. cikkely Meghatározó nyelv

A szöveg értelmezésének vitatása esetén csak a franciául felvett szöveg az érvényes.

MÁSODIK RÉSZ

<p>RUCIP 2012 SZAKÉRTŐI FELMÉRÉSI SZABÁLYOK</p>
--

ÁTTEKINTÉS

- I. FEJEZET** : **SZAKÉRTŐI FELMÉRÉSI KÉRELEM**
1-2. cikkely
- II. FEJEZET** : **KÉRELEM ELFOGADÁSA**
3-4. cikkely
- III. FEJEZET** : **FELMÉRÉS ELVÉGZÉSE**
5-6. cikkely
- IV. FEJEZET** : **A FELMÉRÉS MEGÁLLAPÍTÁSAI ÉS EREDMÉNYE**
7-9. cikkely
- V. FEJEZET** : **MÁSODIK FELMÉRÉS**
10. cikkely
- VI. FEJEZET** : **FELMÉRÉS KÖLTSÉGEI**
11. cikkely
- VII. FEJEZET** : **ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK**
12-14. cikkely

Jelen Szakértői felmérési szabályok kiegészíti a Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások I. rész 29. Cikkelyét, kizárólagosan arra vonatkozik.

Jelen szabályozás kitételei egyaránt vonatkoznak az első és a második (ellen) felmérésre.

I. FEJEZET

SZAKÉRTŐI FELMÉRÉSI KÉRELEM

1. cikkely

A felmérési kérelmet nem több mint 6 munkaórán belül, írásos távközlés útján kell azon ország Nemzeti Felmérési Hivatalához küldeni, amelyben a vitatott áru található.

Ha az az ország, ahol a felmérésnek történnie kell, nem tagja az Európai Bizottságnak, a felmérési kérelmet az Európai Küldöthöz kell küldeni, aki eldönti, hogy melyik Nemzeti Iroda nevezze ki a szakértőt.

2. cikkely

2.1 Ha csak az teljességgel nem lehetetlen csak az a szakértő végezheti el a felmérést, aki szerepel az Európai Bizottság és/vagy Európai Küldött és a Nemzeti Bizottság és/vagy azok társult szervezetei által felvett jegyzékben. Azokat a szakértőket, akiktől nemzeti alapon történő munkavégzést várnak el a Nemzeti Bizottságok és/vagy azok társult szervezetei jelölik ki. Azokat a szakértőket, akiktől elvárják, hogy munkájukat nemzetközi alapon végezzék, az Európai Bizottság és/vagy az Európai Küldött nevezi ki a Nemzeti Bizottságok és/vagy azok társult szervezetei javaslata alapján. Nemzeti szakértői joggal rendelkeznek.

2.2 A 2.1 pontban említett jegyzékben szereplő szakértők

- a burgonya ágazatban kereskedelmi vagy technikai feladatokat kell vagy kellene, hogy ellássanak,
- és részt kellett vegyenek RUCIP szakértői képzésben.

A szakértők a felmérést teljes függetlenségben végzik el. Köti őket a hivatalos titoktartás.

II. FEJEZET

KÉRELEM ELFOGADÁSA

3. cikkely

Az érintett felmérési irodának jogában áll elutasítania a felmérés iránti kérelmet, ha arról értesül, hogy a szerződés nem a RUCIP-feltételek szerinti.

4. cikkely

- 4.1 A felmérési iroda azonnal kinevez egy képezített szakértőt és elküldi neki, írásos távközlés útján, a felmérés elvégzéséhez szükséges adatokat.
- 4.2 A szakértővel egyeztetve, a felmérési iroda meghatározza a felmérés napját és időpontját, hogy a felek számára lehetséges legyen, hogy jelen legyenek azon vagy képviseltessék magukat. A felmérési iroda, írásos távközlés útján, elküldi a feleknek a szakértő nevét, valamint a felmérés helyét, dátumát és időpontját.
- 4.3 Bármelyik félnek jogában áll, hogy írásos távközlés útján megkifogásolja a szakértő személyét, a megkifogásolás indoklásával, a Nemzeti Küldöthöz történő haladéktalan elküldéssel.
- 4.4 Ha a Nemzeti Küldött indokoltnak tartja a kifogást, azonnal másik szakértőt nevez ki.
- 4.5 A szakértők megkifogásolását szabályozó feltételek ugyanazok, mint amelyek a döntőbírák megkifogásolására vonatkoznak (Választottbíráskodási Szabályzat 3. cikkelye).

III. FEJEZET

FELMÉRÉS ELVÉGZÉSE

5. cikkely

- 5.1 A szakértőnek, a felek által őrzött okmányokból tudomást kell szereznie az összes olyan információról, amely ahhoz szükséges, hogy elvégezhető legyen a felmérés és jelentés készülhessen a felmérésről, a 3. mellékletben lévő példa szerint.
- 5.2 A felmérésnek csak azokat a hibákat kell tekintetbe vennie, amelyek vitatottak, kivéve a berakodáskor/feladáskor történő felméréseket, amelyek az esetleges nyilvánvaló hibákra terjednek ki.
- 5.3 A feleknek meg kell tenni mindent annak érdekében, hogy ellássák a szakértőt olyan eszközökkel (személyzet, felszerelés, világítás stb.), hogy nehézség nélkül tudja teljesíteni a feladatát. Ha szükséges, a szakértő megteheti a szükséges intézkedéseket, a mulasztó fél költségére.
- 5.4 Ha a szakértő olyan körülmények között találja magát, amelyek lehetetlenné teszik az áru szakszerű felmérését, telefonon értesítenie kell azt az Irodát, amely őt kinevezte, és új utasításokat kell kérnie. Az Iroda dönthet a felmérés abbahagyásáról vagy elhalasztásáról. Ebben az esetben értesítenie kell a Nemzeti Küldöttet és tájékoztatnia kell a feleket, a döntés indoklásával.

Az ellehetetlenülést a szakértőnek hivatalos jelentésben indokolnia kell.

6. cikkely

- 6.1 Minden egyes vitatott tétel vonatkozásában a szakértő öt különböző helyen vesz mintákat, amelyeknek összességükben az érintett tétel legalább 1%-át kell kitenniük. A vett mintákat össze kell keverni és a kivett súlynak legalább egyötödét részletesen meg kell vizsgálnia a szakértőnek azért, hogy az említett hibák feltárhatók legyenek. Ha szükségesnek bizonyul a szakértő minden hasznos analízist elvégezhet, hogy misszióját teljesítse. A Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások 8., 9., 10., 11. és 12. cikkelyében megengedett tűrések nem vonhatók le a felmérés által hitelesített hibák százalékos arányából.
- 6.2 Az értékcsökkenést a nem-megfelelő burgonyagumók százalékos súlyaránya jelenti, amelyeket el kell távolítani ahhoz, hogy az áru megfeleljen a szerződésnek. Ha a burgonyagumó több hibával is rendelkezik, csak a legnagyobb vagy legsúlyosabb hiba kerül figyelembe vételre.
- 6.3 A felek számára tilos, hogy részt vegyenek a felmérésben. A szakértőnek nem szabad figyelembe vennie a felek véleményeit vagy kívánságait az értékcsökkenés eldöntéséhez alkalmazott eljárasmódokat vagy eszközöket illetően.

IV. FEJEZET**A FELMÉRÉS MEGÁLLAPÍTÁSAI ÉS EREDMÉNYE****7. cikkely**

A szakértőnek a jelentéséhez az Európai Bizottság hivatalos űrlapját kell használnia, amint az a 3.sz. Mellékletben szerepel, négy példányban. Mindegyik fél részére egy-egy példányt küld, egyet pedig a Felmérési Iroda részére, amely kinevezte őt.

8. cikkely

Ha az árut válogatni kell, a szakértőnek ki kell mutatnia azokat a költségeket, amelyek a helyi feltételek figyelembe vételével kapcsolatosak.

9. cikkely

Amennyiben a két fél nem lenne jelen a felmérésnél, a szakértőnek azonnal tudatnia kell bármely távollévő féllel, írásos távközlés útján az eredményt, pontosan kimutatva, az egyes észlelt hibákra vonatkozóan, az értékcsökkenést, az esettől függően, a válogatás, anyagmozgatás, stb. járulékos költségeinek összességét.

V. FEJEZET**MÁSODIK (ELLEN) FELMÉRÉS**

10. cikkely

- 10.1 A Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások 29.9 cikkelyében meghatározott határidőkön belül bármelyik fél kérelmet adhat be a Nemzeti Küldöttnek egy második felmérésre vonatkozóan, aki azonnal ellenszakértőt nevez ki és értesíti a feleket.
- 10.2 Ha európaközi felmérésről van szó, ki kell neveznie egy olyan nemzetiségűt, mint a fellebbezést benyújtó fél.
- 10.3 A Felmérési Iroda szervezi meg a második felmérést és, ha szükséges, a két szakértő találkozóját. Ha eltérő véleményen vannak, a Felmérési Iroda egy harmadik szakértőt nevez ki. Ha az egyik fél úgy kívánja, a felek nemzetiségétől eltérő nemzetiségűt választ. A harmadik szakértő kötelező érvényű jelentést készít.

VI. FEJEZET**A FELMÉRÉS KÖLTSÉGEI****11. cikkely**

A felmérés költségeit, illetve a második felmérését előre elő kell teremtenie a kérelmező félnek, az Európai Bizottság és/vagy az Európai Küldött által rögzített mértéknek megfelelően.

A 3. felmérés kapcsán felmerülő költségeket a második felmérést kérelmező félnek előre elő kell teremtenie.

VII. FEJEZET**ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK****12. cikkely**

Egy szakértő-felmérő számára tilos, hogy saját számlára vagy egy harmadik fél számlájára szerezzen be vagy adjon el olyan árut, amelyen felmérést végzett.

Ha a szakértő nem tartja be ezeket a szabályokat, az Európai Bizottság büntetést szab ki rá.

13. cikkely

A felmérésre vagy a szakértők magatartására vonatkozó esetleges kifogásolásokat a következők részére kell elküldeni:

- a Nemzeti Küldöttnek olyan esetben, ahol a felmérés azonos országból származó cégek vagy személyek között történik.
- Az Európai Küldöttnek abban az esetben, ha Európaközi felmérésről van szó.

Minden esetben meg kell adni a kifogások okait.

14. cikkely

A szöveg értelmezését illető vita esetén csak a franciául felvett szöveg érvényes.

HARMADIK RÉSZ

VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁSI SZABÁLYZAT RUCIP 2012

ÁTTEKINTÉS

I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK – ADMINISZTRÁCIÓ

1. cikkely

1.1-1.2	RUCIP Választottbíráskodási Bizottság – Nemzeti választottbíráskodási testületek
1.3-1.5	Választottbíráskodási testületek illetékessége
1.6-1.8	A Nemzeti Küldöttek
1.9-1.14	A Választottbíráskodási titkárság – Képesített választottbírák jegyzéke

2. cikkely

2.1	Eljárás nyelve
2.2	Határidők
2.3	Kiadások és honoráriumok
2.4	Levelezés

3. cikkely

3.1-3.2	A Választottbírák
3.3-3.5	Választottbírák kiválasztása
3.5-3.9	Választottbíró megkifogásolása
3.10	Választottbíró visszautasítása vagy elérhetetlensége

II. FEJEZET: RUCIP VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁSI BIZOTTSÁG ELSŐFOKÚ VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS

4. cikkely

4.1-4.2	Választottbíráskodás kérése
4.3-4.4	Foglaló biztosítása
4.5-4.7	A Választottbíráskodási Bizottság összetétele – Elnök kinevezése – Egyetlen választottbíró
4.9	A választottbírák feladatainak általuk történő elfogadása

5. cikkely

5.1	A kérelem
5.2-5.4	Védekezési jegyzőkönyv és Ellenkövetelés vagy Biztosíték
5.5-5.9	Értesítés és meghallgatás
5.10	Tanúk
5.11	Békéltetés
5.12	Tanácskozás
5.13-5.16	Ítélet (döntés)
5.17	Értesítés

**III. FEJEZET: RUCIP VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁSI BIZOTTSÁG
MÁSODFOKÚ VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS****6. cikkely**

6.1-6.5	Illetékes testületek és határidők a Másodfokú Választottbíráskodás vonatkozásában
---------	---

7. cikkely

7.1-7.2	Foglaló biztosítása
7.3	Alperes fél értesítése
7.4	Az akták ismertetése
7.5-7.8	A Bizottság Összetétele – Elnök kinevezése
7.9-7.10	Választottbíróági tárgyalás helye
7.11	Az akták továbbítása
7.12-7.14	Eljárás végrehajtása

IV. FEJEZET: AZ ÍTÉLET

8. cikkely	A végérvényes ítélet
9. cikkely	Az ítélet kézbesítése

V. FEJEZET: EGYÉB RENDELKEZÉSEK

10. cikkely	Garanciális reklamációk
11. cikkely	Választottbíráskodás olyan országok állampolgárai esetén, amelyek nem tartoznak az Európai Bizottsághoz
12. cikkely	Kompromisszum – Választottbíráskodás elutasítása
13. cikkely	A választottbíróági ítélet elfogadásának visszautasítása
14. cikkely	Felelősség alóli mentesség
15. cikkely	Belső eljárás
16. cikkely	Meghatározó nyelv

I. FEJEZET

Általános feltételek - Adminisztráció

1. cikkely

RUCIP Választottbíráskodási Bizottság – Nemzeti választottbíráskodási testületek

- 1.1 A jelenlegi Szabályok által lefedett választottbíráskodási testületek az Első- és Másodfokú RUCIP Választottbíráskodási Bizottság, amely a jelenlegi Szabályok szerint tevődik össze és működik.
- 1.2 Ha a szerződő felek külön megállapodást kötnek egy másik választottbíráskodási testület alkalmazására, ennek a jelenlegi Szabályokkal összhangban kell eljárnia, és be kell tartania a RUCIP-feltételeket. Az alábbi szövegben az ilyen testületet a következőképpen hívjuk: "RUCIP Választottbíráskodási Bizottság".

Választottbíráskodási testületek illetékessége

- 1.3 Az Első fokon illetékes választottbíráskodási bizottság az alperes országából való, a Másodfokon illetékes pedig a harmadik fél országából, kivéve az olyan szerződő felek közötti vitás kérdést, amelyek székhelyei ugyanabban az országban vannak és/vagy ahol a felek másként állapodtak meg.
- 1.4 Abban az esetben, ha nincs választottbíráskodási testület az alperes fél országában, a Nemzeti Küldött vagy az Európai Küldött nevezi ki az illetékes választottbíráskodási testületet.
- 1.5 A RUCIP Választottbíráskodási Bizottságok saját maguk illetékesek azon esetek vonatkozásában, amelyek nekik lettek kiadva. A lehető legszélesebb hatáskörrel rendelkeznek a megfelelő adatok kutatására. Nem kötelesek követni az eljárásmodot, határidőket vagy gyakorlati alkalmazásokat, amelyek Vizsgálóbizottságok vagy Bíróságok számára kerültek kialakításra; a felek kérésére megállapodásos rendezéseket képesek létrehozni. Az ítéletet a RUCIP által lefektetettek szerint hozzák meg.

A Nemzeti Küldött

- 1.6 A RUCIP Nemzeti Küldöttet és helyettesét a Nemzeti Bizottság és/vagy társult testületei nevezik ki. Eleget kell tenniük az I. Fejezet 3.1 cikkelyében foglalt, választottbíróra vonatkozóan megkövetelt feltételeknek. Kinevezésüket az Európai Bizottságnak és/vagy az Európai Küldöttnek kell ratifikálnia.
- 1.7 A Nemzeti Küldött irányítja a Nemzeti Választottbíráskodási Titkárságot.
- 1.8 Ha ő nem áll rendelkezésre, a Helyettes Nemzeti Küldött látja el a feladatait. Ilyen esetben hatásköre azokra a feladatokra korlátozott, amelyekre kinevezték.

A Választottbíráskodási Titkárság – Képesített választottbírák jegyzéke

- 1.9 Az egyes Nemzeti Bizottságok és/vagy társult testületei alkotják a RUCIP Nemzeti Választottbíráskodási Titkárságot. (A Nemzeti Bizottságok és/vagy társult testületeik jegyzékét az Európai Bizottság teszi közzé).

- 1.10 A Nemzeti Bizottságnak és/vagy társult testületeinek jegyzéket kell felvenniük a RUCIP-választottbírákról. E jegyzéknek legalább hat választottbíróat kell tartalmaznia.
- 1.11 A RUCIP Nemzeti Választottbíráskodási Titkárság címét és a Választottbírák jegyzékét az Európai Bizottsághoz és/vagy az Európai Küldöthöz kell elküldeni, aki ezeket jóváhagyja, általános jegyzéket vesz fel a bejegyzett választottbírákról és továbbítja azt a Nemzeti Bizottságokhoz és/vagy társult testületeikhez, terjesztés céljából.
- 1.12 A Titkárság kötelezettsége, hogy mindent megtegyen, ami a választottbíróági eljárások jó működéséhez szükséges, valamint az, hogy biztosítsa a Bizottságok megfelelő működését, amelyért a Titkárság a felelős, valamint ezek pénzügyi adminisztrációját. Fontos, hogy működése egész éven át biztosítva legyen.
- 1.13 A Titkárság összetételét a Nemzeti Bizottság módosíthatja és/vagy annak társult testületei, amelyekből áll, köteles értesíteni az Európai Bizottság Főtitkárságát és/vagy Európai Küldöttet az esetleges ilyen módosításokról. Ez a választottbírák jegyzékére is vonatkozik.
- A Titkárságok tagjait szakmai titoktartás köti.
- 1.14 Az Európai Bizottság egy RUCIP Főtitkárságot létesít a Másodfokú Választottbíráskodási Bizottságokhoz.

2. cikkely

Eljárás nyelve

- 2.1 Az eljárás nyelvére a folyamodó fél tesz javaslatot. A felek, vagy a felek és a választottbíráskodási testület közötti nézetkülönbség esetén a testület elnöke dönt arról, hogy melyik nyelv kerül alkalmazásra, az egyes esetek, különleges körülmények és a felek ismert érdekeinek mérlegelésével. Ilyen esetben a nyelvnek franciának, németnek, angolnak, spanyolnak vagy olasznak kell lennie. Az eljárási nyelv megválasztásáról szóló értesítés lesz a kiindulási pont az ezt követő eljárási határidők megállapításához.

Határidők

- 2.2 A jelen Szabályokban megadott határidők egy nappal meghosszabbíthatók, ha ezek vasárnapra vagy törvény szerinti ünnepnapra esnek, akár abban az országban, ahol a tárgyalás történik, akár az érintett fél országában. Kizárólagosan elismert törvényes ünnepnapoknak azok minősülnek, amelyek az adott ország egész területén hivatalos ünnepek.

Költségek és honoráriumok

- 2.3 A választottbíráskodási költségeket és honoráriumokat az ítéletet hozó testület határozza meg, Az Európai Bizottság és/vagy az Európai Küldött által lefektetett mértéknek megfelelően. Nincs fellebbezési jog a költségek és honoráriumok vonatkozásában.

Levelezés

- 2.4 A Választottbíráskodási Titkárság és a felek közötti összes levelezésnek, amely az eljárással kapcsolatos, ajánlott levél útján kell történnie, tértivevényesen, amikor csak lehetséges.

Ha a feleket képviselik, a leveleket a jogászokhoz, vagy meghatalmazottakhoz kell küldeni a megfelelő megbízási iratokkal együtt.

3. cikkely

A Választottbírák

- 3.1 A Választottbíráknak, akik az I. Fejezet 1.10 cikkelyében megadott jegyzéken szerepelnek, burgonyakereskedelmi gyakorlattal kell rendelkezniük.

- 3.2 A Választottbírák nem a felek képviselői és teljes függetlenséggel kell eljárniuk. Szakmai titoktartásra kötelezettek.

Kinevezésük elfogadásától számítva a választott bírák nem tarthatnak semminemű kapcsolatot a felekkel, vagy azok képviselőivel az esetet illetően, amelyre kinevezésük vonatkozik.

Választottbírák kiválasztása

- 3.3 Ha a megkövetelt foglalomösszegek már kézhezvételre kerültek, a Titkárság azonnal értesíti az alperest a választottbíráskodási kérelemről és az ellene felpanaszolt eset mértékéről, a Választottbírák jegyzékével együtt, hogy kinevezhessen egy Választottbíró.

- 3.4 Ha a jegyzék kézhezvételét követő 15 napon belül az alperes nem értesítette a Titkárságot annak a Választottbírónak a nevével, akit kiválasztott, a választottbíró a Nemzeti Küldött nevezi ki.

- 3.5 Több felperes, vagy alperes, vagy garanciális panasz esetén a Titkárság felkéri a felpereseket, vagy az alpereseket, vagy a garanciában megidézett felek csoportját, hogy a jegyzékből egy közös választottbírává válasszanak ki. Amennyiben ennek, az erről szóló, utoljára érkezett értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül nem tesznek eleget, a Nemzeti Küldött nevezi ki a választottbíró.

Választottbíró megkifogásolása

- 3.6 A Választottbíró személye megkifogásolható:
- a) ha ő maga az egyik fél, vagy a felek egyikének partnere vagy adóstársa, vagy ha a felek egyike egy ellene folyó eljárásban szerepel;
 - b) ha szakmai kapcsolaton kívüli kapcsolatot ápol a felek valamelyikének vezető munkatársával, részvénnyel;
 - c) ha közvetlenül vagy közvetve a felek egyikének vagy valamely közvetítőnek a rokona;

- d) ha oldalági rokon, egészen harmadfokú rokonsági szintig, vagy házassága révén másodfokú rokonsági szintig a felek egyike vonatkozásában, még akkor is, ha az ezen rokoni kapcsolatot létrehozó házasság már nem áll fenn;
- e) ha közvetve, vagy közvetlenül bármelyik félnél tőkerészes;
- f) ha részt vesz olyan üzleti kapcsolatokban, amelyekben felhatalmazást kapott arra, hogy megindítsa az eljárást, vagy amelyekben szaktanácsadóként működött;
- g) amelyekben a felek egyikének képviselője jogán benne van vagy volt;
- h) amelyekben tanú volt, vagy szakértői véleményt adott;
- i) amelyekben ügynökként, nyilvános eladó-ügynökként vett részt, vagy amelyekben szakértői felméréseket végzett;
- j) amelyekben árértékelést végzett.

- 3.7 A Választottbírót megkifogásolni kívánó félnek a megkifogásolást írásban kell megtennie, attól számított 15 napos határidőn belül, hogy tájékoztatást kapott a Választottbíró nevééről, megkifogásolása indoklásával.
- 3.8 Ha valamelyik fél bebizonyítja, hogy nem volt ismert előtte az ok a Választottbíró megkifogolására, érvényes megkifogásolást tehet 15 napos határidőn belül attól számítva, hogy megkapta az információt a megkifogolás okára vonatkozóan. Nem lehet megkifogásolást tenni, ha a Választottbíráskodási testület már találkozott, feltéve, hogy ez a feltétel nem ellentétes annak az országnak a törvényeivel, ahol a meghallgatás történik.
- 3.9 A megkifogolás érvényességét a Nemzeti Küldött dönti el, aki a megkifogásolt Választottbírót azzal a féllel cserélteti le, aki őt választotta, amint azt az I. Fejezet 3.3, 3.4 és 3.5 cikkelye elrendeli, kivéve, ha az érintett Választottbíró általa lett kinevezve. Ebben az esetben az Európai Bizottság Elnöke dönt a megkifogolás érvényességéről, és ha szükséges, jár el a megkifogásolt Választottbíró cseréjével.

Választottbíró visszautasítása vagy elérhetetlensége

- 3.10 Az olyan választottbírónak, aki tudja, hogy az I. Fejezet 3.6 pontja alapján van indok a megkifogolására, vissza kell utasítania a kinevezést, és azonnal értesítenie kell az érintett Küldöttet. Ugyanezt kell tennie elérhetetlenség esetén. A Küldött felkéri az érdekelt felet arra, hogy új választottbírókat nevezzen ki a felkérés kézhezvétele napjától számított 15 napon belül, amelynek elmulasztása esetén a Küldött teszi meg a kinevezést.

II. FEJEZET

RUCIP VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁSI BIZOTTSÁG – ELSŐFOKÚ VÁLASZTOTT BÍRÁSKODÁS

4. cikkely*Választottbíráskodási kérelem*

- 4.1 A választottbíráskodási kérelmet az illetékes választott bíróság Titkárságához kell benyújtani, kizárás terhe mellett az alábbiaktól számított 9 hónapon belül:
- a panasz benyújtásának napja, abban az esetben, ha
 - a szerződés értelmezéséről van szó,
 - a szállítmány mennyiségéről, minőségéről vagy csomagolásáról van szó;
 - a szerződés teljes vagy végleges lejáratának napja, ha a szerződés teljesítésének elmulasztásával kapcsolatos vitáról van szó.

Tisztán a fizetéseket illető esetekre, ahol az összeg nem képezi vita tárgyát, azaz ahol az összeg a jelen Szabályok és Gyakorlati alkalmazások alapján nem vitatott, továbbra is az adós országa jogszabályai szerinti határidők vonatkoznak.

- 4.2 A választottbíráskodási kérelmet írásban kell megtenni a felek neveinek, foglalkozásainak és címeinek megadásával, ismertetnie kell a peres eljárás céljait, összegzést kell adnia a vitatott tényekről és pontosan meg kell adnia, hogy mit követel a folyamodó.

A kérelem nem veszi figyelembe a 4.1 pont bevezetésének határidejét az alperesre/alperesekre való tekintettel.

Foglaló biztosítása

- 4.3 A Nemzeti Küldött vagy a Nemzeti választottbíráskodási testület dönt arról, hogy milyen összeget kell a folyamodónak foglalóként letennie az Elsőfokú testület költségei és honoráriumai kifizetésének, valamint az erre a fizetésre vonatkozó határidőnek a biztosítására. Ha szükségesnek ítéli, további fizetést is követelhet.
- 4.4 Ha a meghatározott határidőn belül nem történik lefoglalás, a választottbíráskodási kérelem visszavontnak minősül, kivéve a Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások 31. pontjában foglalt feltételeket.

A Választottbíráskodási Bizottság összetétele – Elnök kinevezése - Egyetlen Választottbíró

- 4.5 A vitás kérdésben az egyetlen Választottbírónak a következő esetekben kell döntenie:
- amikor a választottbírói kérelem olyan vitás kérdésre vonatkozik, amelynek egyenértéke € 10.000-nél kevesebb;
 - vagy, ha a felek kifejezetten így döntenek.

A Nemzeti Küldött ezután egyedül nevezi ki a Választottbíró.

- 4.6 Minden egyéb esetben a folyamodónak kérelmében egy, a jegyzett Választottbírák jegyzékéből kiválasztott választottbírókat kell megjelölnie. Ha elmulasztja ezt, vagy olyan személyt nevez ki, aki nem szerepel a jegyzékben, az érintett Titkárság elküldi neki a jegyzéket. Egy 15 napos időszak van engedélyezve a számára a kézhezvétel

keltétől számítva arra, hogy Választottbírót nevezzen ki. Ha ez az időszak lejár, a Választottbírót a Nemzeti Küldött nevezi ki.

- 4.7 A Nemzeti Küldött választja ki a harmadik választottbírót a nyilvántartott Választottbírák jegyzékéről. Ez a harmadik Választottbíró, a felek által kiválasztott Választottbíróval együtt alkotja a Választottbíráskodási Bizottságot. Ő vállalja az Elnöki funkciókat és teszi meg az összes szükséges intézkedést a jó eljárási rend biztosítása és az egyeztetések gyorsasága érdekében. Utasításokat ad a Titkárságnak e célból.

A választottbírók feladatainak általuk történő elfogadása

- 4.8 A Választottbíráknak 15 nap áll a rendelkezésükre, a kinevezési papírok kézhezvételétől számítva, amelyet a RUCIP Választottbíráskodási Titkárság küldött részükre arra, hogy értesítést adjanak a feladat elfogadásáról. Visszautasítás, elérhetetlenség vagy a felek egyike által kinevezett Választottbíró megkifogásolása esetén a Titkárságnak a Küldöttől jövő kérelem kézhezvételétől számított 15 napos időszak áll rendelkezésére, hogy új Választottbírót nevezzen ki, amelynek elmulasztása esetén a Küldött saját maga nevez ki egyet.
- 4.9 A Választottbíróügyi Titkárság tájékoztatja a feleket a Bizottság összetételéről

5. cikkely *Az okmányok benyújtása*

A kérelem

- 5.1 A Bizottság összetételéről szóló értesítést követően a folyamodó köteles – ha még nem tette volna meg – annak érvénytelenítése terhe mellett 30 napon belül írásban benyújtani a kérvényt, 5 példányban, a vitatott tények teljes számbavételével, bizonyítékok csatolásával. Az emlékeztetők és a bizonyítékok másolatát a Titkárság közvetítőjén keresztül küldi meg a feleknek.

Védekezési jegyzőkönyv és Ellenigény vagy Biztosíték

- 5.2 Az alperes, első védekezési jegyzőkönyvével ellenkövetelést nyújthat be a folyamodói ügy kézhezvételétől számított 60 napon belül, amint azt, az 5. Cikkely 5.1 pontja előírja. Ennek a Jegyzőkönyvnek, az elfogadhatatlanság terhe mellett tartalmaznia kell minden ellenkövetelést vagy biztosítékot. A Titkárság által meghatározott példányszámban kell elkészíteni.
- 5.3 A kérelem érvénytelenítése esetén az alperesnek, az értesítéstől számítva 60 nap áll rendelkezésére, hogy bármilyen panaszt tegyen, ugyanabból a szerződésből keletkezően.
- 5.4 Ellenkövetelés vagy biztosíték esetén a folyamadó a neki küldött értesítés átvételét követő 30 napon belül köteles válaszolni. Azon túl, a Bizottság elnökének felhatalmazása nélkül, sem a jegyzőkönyvekhez, sem a bizonyítékokhoz való hozzáférés nem lehetséges.

Értesítés és meghallgatás

- 5.5 A Titkárság értesíti a feleket a Választottbíráskodási Bizottság értekezletének helyéről, dátumáról és időpontjáról.
- 5.6 Az eset vizsgálata és meghallgatása szóbeli lesz.
- 5.7 A feleknek, ha lehetséges, személyesen kell megjelenniük. Megfelelő meghatalmazással rendelkező ügyvédek vagy megbízottak útján azonban segíthetik, vagy képviseltethetik magukat.
- 5.8 Ha a felek egyike nincs jelen vagy képviseltetve, a Választottbíráskodási Bizottság akkor is folytathatja az eset vizsgálatát, és ítéletet hozhat.
- 5.9 A felek mulasztása esetén, a Választottbíráskodási Bizottság elhalaszthatja a tárgyalást vagy meghozhatja az ítéletét és döntését a felek emlékeztetői alapján és más olyan elemek alapján, amelyek a rendelkezésre állnak.

Tanúk

- 5.10 A tanútól nyilatkozatot kell felvenni, amelyet alá kell írnia. A Bizottság Elnöke az olyan országokban, ahol a Választottbírák rendelkeznek a szükséges kompetenciával, kötelezhet egy adott tanút arra, hogy esküt tegyen.

Békéltetés

- 5.11 A Bizottságnak meg kell kísérelnie a felek békéltetését. Ha az alkut megkötötték, erről nyilatkozatot kell felvenni azon ország gyakorlata szerint és az ott elfogadott formában. Az alkut ítélettel fogadják el.

Tanácskozás

- 5.12 A Választottbíráskodási Bizottság tanácskozásai a felek vagy ügyvédek, meghatalmazottaik jelenléte nélkül történnek. A Bizottságot jogi tanácsadók és tolmácsok is segíthetik. A döntéseket a Bizottság abszolút többséggel hozza.

Ítélet

- 5.13 Az ítéletnek a következőket kell magában foglalnia:
- a) a felek neveit, foglalkozásait és címeit;
 - b) a Választottbírák neveit, foglalkozásait és címeit és csatolni kell kinevezésük elfogadását;
 - c) azt a nyilatkozatot, hogy a Választottbírák az Európai Burgonyakereskedelmi Szabályok és Gyakorlati Alkalmazásokhoz (RUCIP) csatolt Választottbíráskodási Szabályzattal összhangban kerültek kinevezésre;
 - d) azt a helyet és dátumot, ahol és amikor az ítéletet hozták;
- Valamint – kivéve, ha a békéltetés megtörtént -:
- e) a folyamodó ügyének és az alperes fél védekezésének összegzését. Ha az alperes fél nem jelenik meg, említést kell tenni arról, hogy milyen formában lett értesítve a választottbíráskodási kérelemről és arról, hogy ennek révén minden lehetséges megvolt-e arra, hogy védekezzen;

- f) az okok meghatározása;
- g) a vitás kérdéssel kapcsolatos döntést és a költségek odaítélését.

5.14 Az ítéletet annak az országnak a nyelvén írják, ahol a választottbíráskodás zajlik, szükség esetén a választott nyelvre történt fordítással, amint azt az I. fejezet 2.1 cikkelye megköveteli. Az ítélet egy másolatát az Európai Küldöthöz kell elküldeni a fordítással együtt, ha van fordítás.

5.15 Az ítéletet 9 hónapon belül kell meghozni és tudatni, a foglalónak a Titkárság által történő kézhezvételétől számítva. Mindamellet ezt az időtartamot a Nemzeti Küldött, Első Fokon, a Bizottság Elnökének kérésére meghosszabbíthatja.

Közvetítőhöz való folyamodás esetén a Választottbíráskodási eljárás határidején felfüggesztik.

5.16 Az ítéletet azon ország törvényeivel összhangban kell megfogalmazni, amelyben az adott. Ez "ítélettervezet" formájában történik azokban az országokban, ahol ezt a gyakorlatot alkalmazzák.

Értesítés

5.17 Az ítélet megküldése a felek, a védők és a megbízottak számára tértivevényes levél útján kell megtörténnék, országaik törvényeivel összhangban.

III. FEJEZET

RUCIP Választottbíráskodási Bizottság – Másodfokú Választottbíráskodás

6. cikkely

A Másodfokú Választottbíráskodás illetékes testületei és határidői

6.1 A Másodfokon történő tárgyalásra vonatkozó kérelmet tértivevényes ajánlott levélben kell elküldeni, vagy pedig írásos távközlés útján az Európai Küldöthöz azért, hogy azt az Elsőfokú ítéletről vagy zálogjog-érvényesítés kilátásba helyezéséről szóló tértivevényes ajánlott levél kézhezvételétől számított 30 napos határidőn belül egy Másodfokú Választottbíráskodási Bizottság elé lehessen vinni.

6.2 A kérelemnek összegzést kell adnia az indokokról és tartalmaznia kell az ítélet ismertetését, amely ellen a Másodfokú eljárásért folyamodik (a helyet és a dátumot, ahol az meg van adva és az értesítés kézhezvételi dátumát).
A kérelemnek meg kell adnia az egyik Választottbíró nemzetiségét is, ha a felek eltérő nemzetiségűek.

6.3 Az Európai Küldött azonnal értesíti a másik felet és az Első Fokú Választottbíráskodási Bizottság Titkárságát a Másodfokra vonatkozó kérelemről.

- 6.4 Az alperes fél ezen értesítéstől számított 30 napos határidőn belül ellenigényt ismételhet meg, ha már bejelentett igényt vagy ellenigényt az Első Fok során.
- 6.5 Egy adott igény vagy ellenigény növelése nem megengedett.

7. cikkely

Foglaló biztosítása

- 7.1 Az Európai Küldött rögzíti azt az összeget, amelyet a folyamodónak foglalóként le kell tennie, hogy biztosítsa a választottbírói testület költségeinek és honoráriumainak megfizetését. Ha szükségesnek véli, további fizetést is követelhet.
- 7.2 Ha a foglalás nem történik meg a Küldött által meghatározott határidőn belül, a választottbíráskodás iránti kérelem visszavontnak minősül, az Európai Küldött pedig azonnal tájékoztatja a feleket és az Első Fokú Választottbíráskodási Bizottság Titkárságát.

Értesítés az alperes fél részére

- 7.3 Amint a foglaló kézhezvételre kerül, az Európai Küldött tájékoztatja az alperes felet az Első Fokú ítélet elleni fellebbezés indokairól és arra kéri őt, hogy válassza ki az egyik Választottbíró nemzetiségét, ha a felek eltérő nemzetiségűek.

Az akták ismertetése

- 7.4 az Első Fokú tárgyalásra a Nemzeti Küldöttnek el kell küldenie a választottbíráskodás összes aktáit, amely egy Másodfokú tárgyalás tárgya, az Európai Küldött részére, annak első kérésére.

A Bizottság összetétele – Elnök kinevezése

- 7.5 A RUCIP Másodfokú Választottbíráskodási Bizottságot alkotó Választottbírák száma nem lehet háromnál kevesebb és öt is lehet, ha a felek egyike ezt kéri, az akták kézhezvételétől számított 14 napos határidőn belül, és ha ez ügy olyan vitás kérésről szól, amelynek értéke meghaladja az € 500.000-t. A kérelmező fél viseli az esetlegesen megkövetelt pótfoglaló költségét.
- 7.6 A Másodfokú Bizottság Elnökét és Választottbíráit az Európai Küldött nevezi ki a bejegyzett Választottbírák jegyzékéből. Olyan választottbíró, aki az Első fokú Bizottságban részt vett, nem választható.
- 7.7 Mindegyik félnek joga van egy Választottbíró nemzetiségét megválasztania. A Bizottság Elnökének más nemzetiségűnek kell lennie, mint a feleknek, kivéve, ha a felek másként állapodnak meg. Mindamellet, ha a felek székhelyei ugyanabban az országban vannak, a bírói testület összetevődhet ilyen nemzetiségű bírásokból.

7.8 A Választottbírákat az Európai Küldött tájékoztatja kinevezésükről.

Választottbírósi tárgyalás helye

7.9 A választottbíráskodás helyét az Európai Küldött határozza meg a felekétől eltérő országban, kivéve, ha a felek a helyre vonatkozó értesítés dátumától számított 15 napon belül másként állapodnak meg. Ha a felek kérik, az Európai Küldött választhatja valamelyikük országát is. Ha a két fél székhelye ugyanabban az országban van, a választottbíráskodás ebben az országban történhet, kivéve, ha az egyik fél ez ellen kifogást emel.

7.10 Az Európai Küldött értesíti a választott ország Titkárságát, amely azután felelős a tárgyalás logisztikájáért és erőforrásait az Európai Küldött rendelkezésére bocsátja az eljárás lebonyolítása érdekében.

Az akták továbbítása

7.11 A Bizottság összeállításának és a választottbíráskodási helyszínnek a fentiek szerinti elrendezését követően az Európai Küldött továbbítja az aktákat az érintett ország Nemzeti Titkársága részére.

Eljárás lebonyolítása

7.12 Az eljárás a II. Fejezet 4. és 5. cikkelyei szerinti ítéletig tart, az ítéletet is beleértve, amelyek az ott lefektetettek szerint alkalmazandók, kivéve a 6.4 pontban foglaltakat.

7.13 Az ítélet a foglaló összegének a Titkárság által történő kézhezvételétől számított 6 hónapos időtartamon belül kerül meghozatalra és bejelentésre. Ezt az időpontot mindazonáltal az Európai Küldött a Másodfokú Bizottság Elnökének kérésére meghosszabbíthatja.

IV. FEJEZET

Az Ítélet

8. cikkely

A végérvényes ítélet

Ha nincs kérelem a III. Fejezet feltételeit követő Másodfokú tárgyalásra vonatkozóan, az Első Fokú Választottbírósi Bizottság ítélete végérvényessé válik.

9. cikkely

Ítélet kézbesítése

Az ítélet kézbesítését és bejelentését a jogi testületek vagy illetékes hatóságok részére, feltéve, hogy ezt azon ország törvényei figyelembe veszik, amelyben a választottbíráskodás zajlik, az adott törvények által elrendelt határidőknek és módnak megfelelően kell elvégezni. Ott, ahol a törvények megengedik, az ítélet bejelentését és kézbesítését a Titkárságnak kell végrehajtania.

V. FEJEZET

Egyéb rendelkezések

10. cikkely

Garanciális reklamációk

Az olyan fél, amely azt állítja, hogy egy harmadik fél által adott garanciával kapcsolatos ügye van, pert indíthat az adott fél ellen. A garanciát adó fél viszont pert indíthat egy másik, garanciát adó fél ellen, és így tovább. Ha a garanciát adó fél (felek) vállalja (vállalják), hogy részt vesznek a vitában, a Választottbíráskodási Bizottság, beleegyezésükkel, közös ítéletet hozhat ugyanazon ítélet keretén belül, az eredeti kérelemről s a garanciális ügyről.

11. cikkely *Választottbíráskodás olyan nemzetiségűekkel, akik nem tartoznak az Európai Bizottsághoz*

Ha az egyik fél olyan szerződést kötött, amely idézi a RUCIP-ot, és amelynek székhelye olyan országban van, ahol nincs Nemzeti Bizottság, a választottbíráskodás iránti kérelmet azon fél Nemzeti Küldöttjének kell elküldeni, amelynek az országának van Nemzeti Bizottsága.

Ha mindkét félnek a székhelye olyan országban van, ahol nincs Nemzeti Bizottság, a választottbíráskodás iránti kérelmet az Európai Küldöthöz kell elküldeni, aki kinevezi azt a Nemzeti Küldöttet, aki erre a választottbíráskodásra illetékes lesz.

12. cikkely

Kompromisszum – Választottbíráskodás elutasítása

Ha a választottbíráskodásnak Első- vagy Másodfokon olyan országban kell lebonyolódnia, ahol a törvények megkövetelik, hogy kompromisszumos megoldást találjanak a felek, a Választottbíráskodási Titkárság azt követeli meg, hogy mindkét fél vállalási nyilatkozatot írjon alá, hogy elfogadja az ilyen megoldást, amint a választottbíráskodás iránti kérelem kézhezvételre kerül.

Ha az alperes fél visszautasítja ennek az aláírását, és ha a felek elfogadják a jelen Szabályokat és Gyakorlati Alkalmazásokat és Választottbíráskodási Szabályokat és utalnak ezekre, akkor az V. Fejezet 13. cikkelye alkalmazandó. Az alperes fél általi elutasításnak minősül, ha nem ír alá ilyen nyilatkozatot a Nemzeti Választottbíráskodási testület Elnöke, a Nemzeti Küldött vagy az Európai Küldött által meghatározott határidőben.

13. cikkely

Választottbíráskodás ítélete elfogadásának elutasítása

Ha a választottbíráskodási eljárásban vesztes fél elutasítja, hogy eleget tegyen az ítéletnek, a másik félnek joga van arra kérnie az Európai Bizottságot, hogy tegye közzé az adott fél nevét, megadva az ítélet főbb elemeit, a Nemzeti Bizottságok kinevezéséért felelős testületek közlönyeiben, bulletinjeiben és más körözüvényeiben, és más olyan testületek számára is, mint a hitelbiztosítást nyújtók. Az Európai Bizottság levél útján értesíti a vétkes felet az ilyen kérelemről és 20 napos határidőt ad részére, hogy eleget tegyen az ítéletnek. Amikor ez letelt, az Európai Bizottság hozzáláthat a közzétételhez. Azon fél számára, amely a külön adott idő ellenére nem tett eleget az ítéletnek, teljes mértékben tilos, hogy visszakeresettel éljen e közzététel ellen vagy ezzel kapcsolatban.

Az ítélet közzétételének költsége és a folyamódó által megelőlegezett költségek a vétkes felet terhelik.

14. cikkely *Felelősség alól való mentesség*

A Választottbírák legális, hivatalos jogi tanácsadók, akár regionális, nemzeti, akár európai, szervezetek és Titkárságok tagjai, mentesek minden felelősségtől az eljárás során tett intézkedéseik miatt; amennyiben a törvény ilyen mentességet megenged.

15. cikkely *Belső eljárás*

Azon ország Nemzeti Küldöttje, ahol a Másodfokú Választottbíráskodási eljárás megtörténik, megküldi az ítélet egy példányát az Elsőfokú Bíróság Titkárságának. Ez utóbbi küld egy másolatot az első fokon eljáró választottbírói bírácának.

15. cikkely *Meghatározó nyelv*

A szöveg értelmezésével kapcsolatos vita esetén csak a franciául megfogalmazott szöveg érvényes

MELLÉKLETEK

1. sz. Távközlemények (Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások 1.4 cikkelye)
2. sz. Fagyvédelmi intézkedések összeállítása a szállítóeszközön belül (a Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások 17.3 cikkelye)
3. sz. Szakértői felmérés jelentés-tervezete (Szakértői Felmérési Szabályzat 7. cikkelye)
4. sz. Progresszív és karantén betegségek

1. sz. MELLÉKLET

ÍRÁSOS TÁVKÖZLEMÉNYEK
(Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások 1.4 pont)

A RUCIP feltételekben és az összes üzenetváltásban, amelyek ezekre a feltételekre utalnak, írásos távközleményeknek a következők minősülnek:

- fax
- vagy bármely új távközlési forma, ahol az átvétel nem tagadható meg:
- nevezetesen: igazolt e-mail, a fogadás elismerésével.

2. sz. MELLÉKLET

**FAGYVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK ÖSSZETÉTELE SZÁLLÍTÓESZKÖZÖKÖN
BELÜL
(Szabályok és Gyakorlati Alkalmazások 17.3 pont)**

1. sz.	Egy réteg kartonpapír a padozaton és a falakon (*), Egy réteg kartonpapír a rakomány tetején
2. sz.	Egy réteg poli-szalma a padozaton, egy réteg poli-szalma a falakon, a rakomány lefedése két csík poli-szalma egymás mellett, a vagon hossza mentén, ajtók huzatmentesítése. Raklapon levő rakomány esetén a poli-szalmát a padozaton kétrétegnyi kartonpapír helyettesíti.
3. sz.	Fagyvédelem az 1. sz. + 2. sz.-ban foglaltak szerint

(*) *Kartonpapírsúly: a kartonpapírnak hullámosnak kell lennie és m²-enként legalább 300 g súlyúnak*

3. sz. MELLÉKLET

EUROPATAT, EURÓPAI BURGONYA-KERESKEDELMI UNIÓ Főtitkárság: Rue de Tréves 49-51 bte 8, 1040 Brüsszel, Belgium

Szakértő neve:

Címe:

Telefonja:

Faxszáma:

RUCIP ÉRTÉKELÉSI JEGYZŐKÖNYV

az európai burgonya-nagykereskedelmi szabályokkal és szokványokkal összhangban (négy példányban állítandó ki)
--

1. a) Folyamodó neve:	1. a)
b) Címe:	b)
2. a) Az ellenpartner neve:	2. a)
b) Címe:	b)
3. a) Vásárolt áru jellege (fajta, származás, méret és az esetleges további jellegzetességek)	3. a)
b) Megadott súly	b)
4. a) Vagon vagy kamion állapota	4. a)
b) Szám és jelölés	b)
c) Feladási állomás vagy hely	c)
d) Feladási dátum	d)
e) Érkezési dátum	e)

- f) Tényleges rendelkezésre bocsátás dátuma és időpontja f)
 g) Légcsatornaszelep nyitva vagy zárva? g)
5. Uszályok vagy hajók 5.
 a) Neve: a)
 b) Kapitány neve: b)
 c) Indulási hely c)
 d) Indulási dátum d)
 e) Érkezési dátum e)
 f) Tényleges rendelkezésre bocsátás dátuma és időpontja f)
 g) Hajórakterek nyitva vagy zárva? g)
6. Közölje a folyamodó által tett pontos kifogásolást. 6.

A SZAKÉRTŐ MEGÁLLAPÍTÁSA

7. a) Értékelés helye: 7. a)
 b) Dátuma és időpontja b)
8. Az értékelésnél jelenlevő személyek 8.
 a) Az eladó részéről a)
 b) A vevő részéről b)
 c) Egyéb c)
9. Az áru a szállítóeszközön belül volt, vagy a rakodó- 9.
 parton a hajó mellett?
10. a) Elkezdődött már a kirakodás? 10. a)
 b) Ha igen, mi volt a kirakodott rész súlya? b)
 c) A rakodóparton volt, az állomásról kívülre c)
 vitten, vagy a kikötői kapukon kívül?
11. Az áru ömlesztve volt, zsákokban, dobozokban 11.
 vagy rekeszekben?
12. Téli csomagolás 12.
 a) Történtek megfelelő óvintézkedések a fagy ellen? a)
 b) Csomagolás fajtája b)
 c) Állapot c)
 d) Szalma elhelyezése és minősége d)
 e) Kartonpapír elhelyezése és minősége e)
13. Az áru külső megjelenése 13.
14. a) Az értékelésre bocsátott áru mennyisége? 14. a)
 b) Hol történtek a mintavételek? b)
 c) Vett minták összszúlya? c)
 d) Milyen eljárással került az áru megvizsgálásra? d)
 e) Burgonyagumók hőmérséklete e)

15. A folyamodó kifogásolásainak megvizsgálása és a szakértő megállapításainak részletes ismertetése, az egyes feltárt hibák százalékos arányának megemlítésével.

Felpanaszolt hibák megnevezése	Hibás burgonyagumók súlya kg %	Mi a hiba mértéke? (enyhe, közepes, nagy)
--------------------------------	--------------------------------	---

Összesen:

16. a) A hibák a szállításnak tudhatók be? 16. a)
 b) Ha igen, teljesen-e, vagy milyen arányban? b)
 c) Miért? c)
17. a) Jelenlegi állapotában az áru alkalmas-e arra a 17. a)
 használati célra, amelyre vásárolták?
 b) Szükség szerint adja meg az összes helyreállítás, anyagmozgatási költséget, az újrakondicionálási vagy újrafelszedési követelményeket az árura vonatkozóan. b)

MEGJEGYZÉSEK

Szakértői honoráriumok

Utazási költségek

Postaköltségek

Munkadíjak

Egyéb

Kiállítva: _____, 20__

(Aláírás)

Összesen

4. sz. MELLÉKLET

A) Progresszív betegség

A vetőburgonya forgalomba hozataláról szóló 2002/56/EC számú Tanácsi direktíva a II. sz. mellékletében meghatározza a vetőburgonya tételek minimális minőségi feltételeit.

Az A2 paragrafus a következőkre vonatkozik: száraz és nedves rothadás, kivéve, ha azt a *Synchytrium endobioticum* okozza, *Corynebacterium sepedonicum*, *Pseudomonas solanacearum*.

Mindenkinek tartania kell magát a melléklet legutolsó változatához.

B) Karantén betegség

Karantén betegségnek tekintendő:

- *Clavibacter michiganensis* ssp. *Sepedonicus*
- *Ralstonia solanacearum*
- *Meloidogyne chitwoodi* et *fallax*
- *Globodera rostochiensis* et *pallida*
- *Ditylenchus destructor*
- Potato spindle tuber viroid (PSTVd)
- *Synchytrium endobioticum*
- *Leptinotarsa decemlineata* (Colorado potato beetle)

Ez a limitált felsorolás bármikor változhat a növényvédelemről szóló 2000/29/EC tanácsi direktíva 1. és 2. Melléklete alapján, illetve a direktíva módosítható, vagy hatályon kívül helyezhető.